M R P - S o u b o r ú č e t n í c h a g e n d

MRP Výroba a kalkulace

pro Windows 9x/NT/2000/XP

P. O. BOX 35
76315 Slušovice
telefon: +420 577 001 258
telefax: +420 577 059 250
internet: http://www.mrp.cz

průvodce uživatele programem

MRP Výroba a kalkulace pro Windows 9x/NT/2000/XP

Název:	MRP Výroba a kalkulace pro Windows 9x/NT/2000/XP
Vývoj:	MRP-Informatics, s. r. o., Divize informačních systémů
Autoři:	Kolektiv
Odpovídá:	Mgr. Kamil Šrubař
Vydání:	První (říjen 2004)
Počet stran:	64
Vydává:	MRP-Informatics, s. r. o.
Určeno:	Uživatelům softwarových produktů firmy MRP-Informatics, s. r. o.

MRP logo a název **MRP®** jsou registrované ochranné známky, které má ve své správě firma MRP-Informatics, s. r. o.

MS-DOS, Windows, Windows 95, Windows 98, Windows NT jsou registrované ochranné známky firmy Microsoft Corporation. Ostatní citované značky a jména produktů jsou ochranné známky nebo registrované ochranné známky jejich náležitých majitelů.

Software i publikace jsou chráněny autorským zákonem ČR. Žádná část tohoto manuálu nesmí být kopírována, rozmnožována nebo publikována v žádné formě bez výslovného písemného souhlasu firmy MRP-Informatics, s. r. o.

Firma MRP-Informatics, s. r. o. na sebe nebere žádnou odpovědnost za případné škody způsobené použitím programu MRP-Video.

Informace obsažené v této publikaci mohou podléhat změnám bez předchozího upozornění.

Tato publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou.

Obsah

1 Úvod 9

Instalace 10

Hardwarové požadavky 10
Softwarové požadavky 10
Požadavky na obsluhu 10
Postup instalace 10
Instalace z disket 10
Instalace z CD 11
Instalace Základu systému 11
Instalace aktualizace (upgrade) 11
Instalace síťové verze 12
Instalace síťové verze v síti Windows 12
Instalace síťové verze v síti Novell 13
Spuštění programu 13
Ukončení chodu programu 14
Vypnutí počítače 14
Odinstalování programu 14

Základní pravidla obsluhy 15

Hlavní okno programu 15
Agenda 16
Vstupní formulář 17
Akcelerátory 17
Editační pole 17
Zaškrtávací políčko 18
Rozbalovací seznam 18
Tabulka (mřížka) 18
Databázový navigátor 19
Seznam (číselník) 20
Kartotéka 21
Dialogové okno 21
Nápověda 21
Hledání 21
Rychlé (inkrementální) hledání 22
Výstupy 22
Tisk výstupních sestav 23
Prohlížení výstupních sestav 24
Editace výstupních sestav 24
Export souborů 24

Počáteční nastavení programu 25

Nastavení ... 25
Záložka Identifikace firmy ... 25
Záložka Program ... 26
Firma ... 26
Definice a volba firmy ... 26
Údržba dat ... 27
Přístupová práva ... 29
Podrobný popis agend ... 30
Popis pojmů ... 30
Normy ... 30
Skladové karty - editace norem ... 31
Sestavení materiálové normy ... 31
Sestavení výkonové normy ... 35
Číselník variant ... 36
Katalog součástí ... 37
Souhrnné normy - kalkulace ... 38
Inverzní materiálová norma - prohlížení ... 40
Účel použití norem ... 40
Zakázky ... 41
Výrobní zakázky ... 41
Seznam výrobních zakázek ... 42
Editace výrobních zakázek ... 42
Materiálový a výrobní plán ... 52
Adresy ... 54
Sledování výroby ... 54
Operativní zakázky ... 54
Číselníky ... 57
Kalkulace (kalkulační vzorec) ... 58
Typizované operace ... 59
Seznam profesí ... 60
Tarifní třídy ... 60
Seznam pracovišť ... 60
Číselná řada ... 61
Pomoc ... 61
Přehled klávesových zkratek ... 62
Hotline podpora ... 63

1 Úvod

Vá•ení u•ivatelé,

Dostává se Vám do rukou nejnovější verze produktu, který jsme připravili pro malé a střední podniky zabývající se zakázkovou výrobou, sériovou výrobou a pro podniky s kombinovaným typem výroby. Produkt najde nejlepší využití ve výrobním procesu, ve kterém je na vstupu mnoho vstupních surovin (materiálu) a na výstupu je předem stanovený sortiment výrobků (syntetický proces), případně sortiment výrobků na výstupu je otevřený s možností individuálních změn ve výrobcích.

Program je propojený s programem Daňová evidence resp. Účetnictví, hlavně se skladovou evidencí, evidencí zakázek a objednávek, což rozšiřuje jeho funkčnost.

Program pracuje na bázi výpočtu. Na základě struktury výrobku (zadané materiálovou normou) a předem zadaných potřeb výroby resp. Prodeje (výrobní zakázky) program určí spotřebu materiálu, přičemž bere v úvahu informace o stavu zásob ve skladové evidenci programu Daňová evidenci, resp. Účetnictví.

Program po zadání materiálové i výkonové normy umožňuje určit kalkulaci ceny výrobku, resp. zakázky. Při výpočtu kalkulace respektujeme individuální nastavení kalkulačního vzorce.

Program jsme se snažili koncipovat maximálně variabilně, aby vyhovoval většině uživatelů. Jednoduchá struktura programu zabezpečí jeho rychlé zavedení do provozu a práce s programem nevyžaduje časově náročné zaškolení obsluhy. Před zahájením práce s programem Vám doporučujeme pozorně si prostudovat jednotlivé funkce programu.

Tento náš programový produkt budeme neustále zdokonalovat a přizpůsobovat požadavkům z praxe a jako registrovaní uživatelé budete mít nárok na nové verze s podstatnou slevou.

Věříme, že se program stane Vaším spolehlivým pomocníkem a rádi přijmeme Vaše podněty na jeho další vylepšení.

Autoři programu

Instalace

Tato kapitola vás seznámí s hardwarovými a softwarovými podmínkami nutnými ke zdárnému provozu programu. Popisuje postup první instalace při první instalaci, instalaci upgrade i instalaci síťové verze. Na závěr poodhaluje některé problémy, k nimž během instalace může dojít a jak se s nimi vypořádat.

Upozornění:

Před otevřením balíčku s instalačními médii, prostudujte si, prosíme, pečlivě **Licenční ujednání.** Ujistěte se, že všem jeho bodům rozumíte a souhlasíte s nimi. Teprve pak přistupte k porušení pečeti.
Doporučujeme vytvoření záložních kopií instalačních disket (možno i na pevném disku počítače).

Hardwarové požadavky

K provozu aplikace **MRP Výroba a kalkulace** stačí v současnosti na trhu běžná počítačová sestava PC s mikroprocesorem typu Pentium II a s pamětí 32 MB RAM.. Po instalaci zabere program asi 6 MB diskového prostoru. Pro krátkou dobu odezvy je obecně výhodnější co nejvýkonnější výpočetní systém.

Softwarové požadavky

MRP Výroba a kalkulace je aplikace, vyžadující operační systém Windows 95, Windows 98, Windows NT, Windows 2000, Windows ME nebo Windows XP.

Požadavky na obsluhu

Skutečnost, že program **MRP Výroba a kalkulace** pracuje pod operačním systémem Windows 9x/NT/2000/XP, předpokládá jako nutný požadavek základní znalosti obsluhy tohoto operačního systému. Tento operační systém je již natolik obecně známý, že nepovažujeme za nutné objasňovat všechny detaily obsluhy. Laskavého čtenáře odkážeme na některou z četných příruček nebo absolvování některého z kurzů obsluhy počítače.

Postup instalace

Instalace z disket

Program se nainstaluje spuštěním instalátoru **Setup.exe**, který je součástí dodávky. Postupujte např. následovně:

1. Do disketové mechaniky vložte instalační disketu označenou jako **Disk 1**.
2. Klikněte na tlačítko **Start** a potvrďte **Spustit**.
3. Otevře se okno **Spuštění**, kde přes tlačítko **Prohledat** najdete disketu.
4. Na disketě zvolte instalační soubor **Setup.exe** a potvrďte **Otevřít**.
5. Po výběru souboru Setup.exe stiskněte v dialogovém okně tlačítko **OK**.

Tip: Obsah instalačních disket je možné zkopírovat na pevný disk (což také doporučujeme) a instalaci provést spuštěním instalátoru z pevného disku. Instalace pak proběhne rychleji.

Instalace z CD

Vložte MRP-CD do mechaniky CD-ROM a disketu s licenčními údaji do disketové mechaniky počítače. Pokud se CD nespustí automaticky, spustíte ho otevřením souboru **Setup.exe**. Z nabídky, která se zobrazí v levé části okna, si kliknutím vyberte **Účetní agendy / Vizuální pro Windows 9x/NT/2000/ME/XP** a zde zvolte program **Výroba a kalkulace**. Instalaci spustíte kliknutím na tlačítko **Instalovat.** Zobrazí se okno Instalace programu, ve kterém si vyberete **plnou verzi** programu. Svůj výběr potvrdíte kliknutím na tlačítko **Instalovat**. Dále postupujte podle instrukcí na obrazovce.

Instalace Základu systému

Základ systému můžete instalovat před, nebo po instalaci programu, vždy však před prvním spuštěním účetního programu. Vznikl trendem směřujícím k rozdělení programů na jednotlivé moduly instalované odděleně z důvodu jednoduššího upgrade programů přes Internet. Obsahuje databázovou knihovnu BDE a MRP programovou lištu, ze které se dají jednoduše spouštět všechny nainstalované MRP aplikace. Postup instalace je podobný jako postup instalace programu Výroba a kalkulace.

Instalace aktualizace (upgrade)

Upozornění: Před zahájením instalace aktualizované verze doporučujeme z bezpečnostních důvodů zálohovat všechna data (postup viz kapitola **Údržba dat**).

Postup instalace upgrade je totožný s postupem první instalace programu (viz výše). Po instalaci nová verze automaticky převezme

data staré verze, případně provede jejich restrukturalizaci. Obsah dat zůstane nezměněn, stejně jako všechny přidané uživatelské předlohy tiskových sestav.

Instalace síťové verze

Instalace síťové verze v síti Windows

Instalace síťové verze má dvě fáze: Instalace na síťový server (v síti peer to peer je jím jedna ze stanic) a instalace na síťové stanice.

Instalace na síťový server

Na disk počítače vyčleněného jako síťový server na který bude program instalovaný je třeba povolit úplné sdílení (nestačí sdílené složky). Postup je např.:

Sdílení disku

1. V aplikaci **Průzkumník** nastavte ukazatel na požadovaný disk (zpravidla disk C).
2. Zvolte položku **Sdílení** z nabídky **Soubor**.
3. Nastavte **druh přístupu** na **úplný**.
4. Nainstalujte program postupem uvedeným výše.

Instalace na síťové stanice

Po ukončení instalace na síťový server "namapujte" sdílený disk serveru na každou ze zúčastněných stanic a nainstalujte program na tento namapovaný disk (ve skutečnosti instalujete program stále na stejné místo). Postup je např.:

1. V aplikaci **Průzkumník** potvrďte **Okolní počítače** (Místa v síti) a nalistujte počítač určený jako souborový server.
2. Na jeho sdílený disk (nyní ho vidíte jako složku) klikněte pravým tlačítkem myši a v plovoucí nabídce zvolte **Připojit síťovou jednotku**.
3. V nabídce potom připojenému disku přidělte z každé síťové stanice stejné volné písmeno.
4. Nainstalujte program na připojenou síťovou jednotku.

Postup vlastní instalace na vzdálený disk je stejný jak bylo napsáno výše. Jako cílový disk teď uveďte vzdálený disk síťového serveru. Cílovou složku zadejte tak, aby se program nainstaloval na to samé místo disku souborového serveru. BDE (Borland Database Engine) lze instalovat na síťový server i na síťové stanice (volba nebude mít pravděpodobně vliv na chod programu).

1. Instalaci opakujte z každé stanice zvlášť stejným postupem.
2. Na serveru pomocí příkazu Subst substituujte disk serveru pod písmenem, pod kterým jste ho mapovali ze síťových stanic. Potom změňte v odkazu programu na ploše název disku v cestě ke spouštěnému souboru.

Instalace síťové verze v síti Novell

Postup je analogický jako v síti Windows. Jen je nutné změnit jména cílových adresářů tak, aby jejich délka nepřesáhla osm znaků (podle konvence MS-DOS).

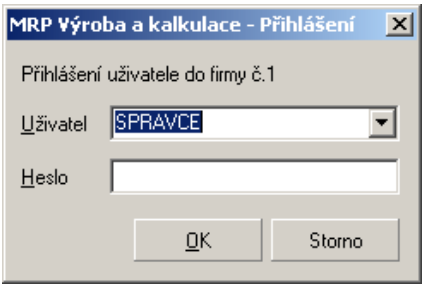
Spuštění programu

Program **MRP Výroba a kalkulace** se automaticky nainstaluje do nabídky **Programy** a když budete souhlasit, instalátor umístí na pracovní plochu zástupce programu. Při prvním spuštění postupujte např. následovně:

1. Klikněte na tlačítko **Start** v hlavním panelu Windows.
2. Zvolte nabídku **Programy** a v ní vyhledejte **MRP a MRP Výroba a kalkulace**.

První přihlášení

Pokud je nadefinovaných víc uživatelů (viz Přístupová práva str. 30), příp. má jediný uživatel programu - SPRAVCE - nadefinované heslo,

po spuštění programu se zobrazí přihlašovací dialog s přihlašovacím jménem a heslem.

Ukončení chodu programu

Chod programu ukončíte jedním z níže uvedených postupů:

Klikněte na tlačítko na zavírání oken

nebo

zvolte **Konec** z hlavní nabídky **FIRMA**

nebo

klikněte na tlačítko **Konec** v panelu nástrojů,

nebo

stiskněte klávesy **Alt + F4**.

Vypnutí počítače

Zachovávejte následující postup:

1. Ukončete chod všech MRP aplikací.
2. Klikněte na **Start** a z nabídky zvolte položku **Vypnout**.
3. Klikněte na tlačítko **Ano**.

Upozornění: Dbejte na dodržování uvedeného postupu při vypínání počítače. **Náhlé vypnutí počítače za chodu aplikace může vést k poškození dat.**

Odinstalování programu

Vyskytne-li se požadavek program odinstalovat, nestačí pouhé smazání jeho součástí z pevného disku. Použijte služby **Přidat nebo odebrat programy**. Postup je následující:

1. Klikněte na tlačítko **Start** a zvolte položku **Nastavení** - **Ovládací panely...**.
2. Dvakrát klikněte na ikonu služby **Přidat nebo odebrat programy**.
3. V seznamu najděte jméno požadované aplikace.
4. Klikněte na tlačítko **Přidat nebo odebrat...**
5. Dále postupujte dle pokynů odinstalačního programu.
6. Po skončení odinstalace smažte složku, ve které se aplikace nacházela.

Upozornění:

Odinstalováním programu se nesmažou data ani uživatelské předlohy tiskových sestav. Je nutné smazat je samostatně (viz bod 6 výše). Data ponechá nedotčena i nová instalace do stejné složky. Po instalaci nové verze dojde k převodu dat až po spuštění programu a otevření firmy.

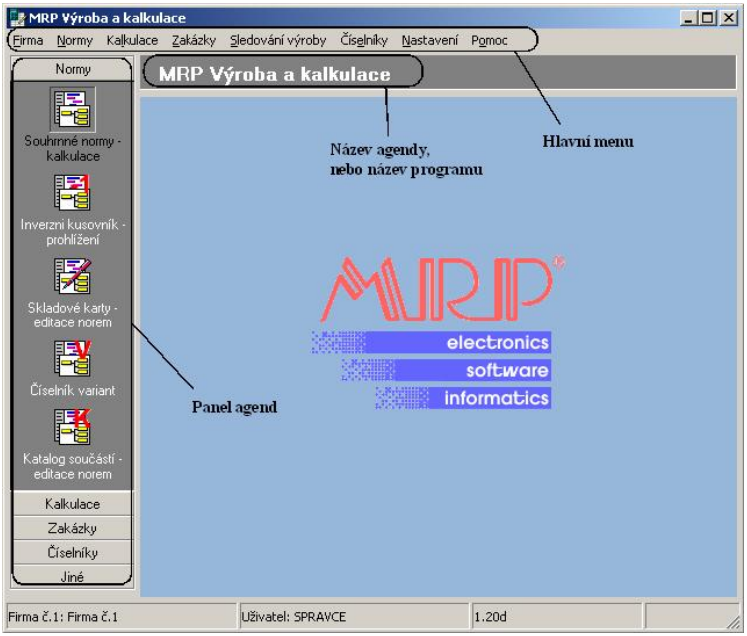
Základní pravidla obsluhy

V této kapitole uvádíme souhrnný přehled komponent programu, jejich využití a popis ovládání. Výhodou pro zkušeného uživatele je znalost obsluhy aplikací MS Windows. Program v hrubých rysech zachovává jejich způsob obsluhy pomocí nabídek a tlačítek. Navíc jsou použity nejmodernější prvky uživatelského rozhraní, které poskytuje Windows 9x/NT/2000/XP a zachované některé vžité kombinace funkčních a zkratkových kláves. Program je samozřejmě možno v plné míře ovládat myší nebo klávesnicí.

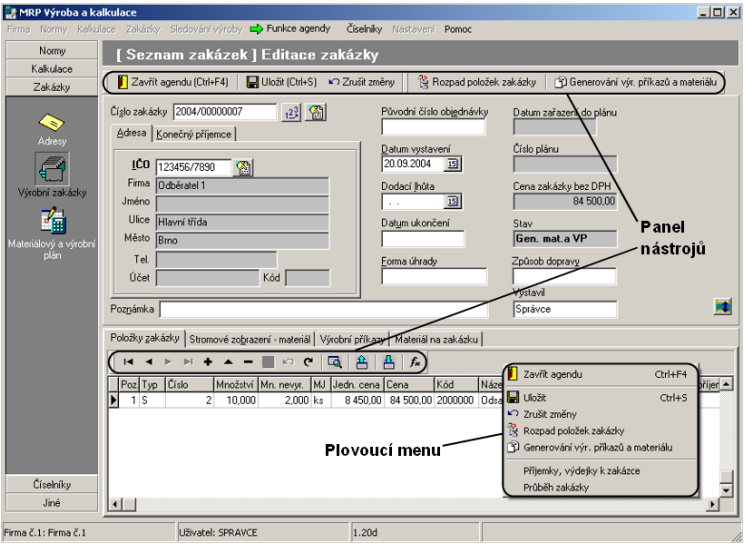
Hlavní okno programu

Hlavní okno se skládá z panelu (oblast s logem MRP), kde se vkládají formuláře jednotlivých agend, a ze standardního menu. Vlevo nebo vpravo je umístěný panel agend (outlookbar) na rychlé spuštění jednotlivých agend. Nad panelem je umístěn název aktuálně otevřené agendy (při hlubším vnoření se už otevřené agendy uvádějí v názvu v hranatých závorkách „[]“).

Po otevření příslušné agendy se do menu integruje nová položka s názvem **Funkce agendy,** kde jsou přístupné funkce vztahující se k právě otevřené agendě. Ty samé a další funkce týkající se otevřené

agendy obsahuje i plovoucí menu zobrazené po stisku pravého tlačítka myši. Každá agenda má svůj **panel nástrojů**, kde jsou umístěna tlačítka na rychlé vyvolání některých funkcí. Panel nástrojů je umístěn v horní části formuláře pod názvem příslušné agendy. Panel nástrojů je možno přemístit nebo vypnout jeho zobrazení (zůstane více místa na zobrazení dat).

Při hlubším vnoření (např. z okna seznamu do editačního okna a dále do okna výběru) jsou ostatní agendy nepřístupné, aby uživatel neměl možnost otevřít jinou agendu bez ukončení editace (úpravy) otevřené agendy. Povolení na vstup do jiné agendy se vykoná při návratu na prvou úroveň.

Agenda

Pod agendou rozumíme tabulku, nebo vstupní formulář a seznam funkcí, které je možné nad tabulkou nebo formulářem vykonávat.

Funkce je lze aktivovat vždy několika způsoby:

- zvolením funkce v nabídce **Funkce Agendy** v hlavním menu
- zvolením funkce v nabídce zobrazené v plovoucím menu po stisku pravého tlačítka myši
- zvolením příslušného akcelerátoru, tj. horké klávesy
- kliknutím na tlačítko databázového navigátoru (str. 17) nebo na tlačítko v panelu nástrojů.

Nejčastěji používané operace/funkce agendy jsou:

- zavření agendy (akcelerátor je **Ctrl+F4**)
- uložení editovaných změn (akcelerátor je **Ctrl+S**)
- zrušení editovaných změn (akcelerátor je **Esc** pokud agenda zobrazuje tabulku, ale ne vstupní formulář)
- přidání záznamu (akcelerátor je **Ins**)
- oprava záznamu (akcelerátor je **Enter**)
- vymazání záznamu (akcelerátor je **Ctrl+Del**)

Tip:

Všechny funkce, které program v daném okamžiku poskytuje, jsou přístupné přes nabídku **Funkce agendy, panel nástrojů**, **plovoucí menu** nebo **panel agend**.

Vstupní formulář

Vstupním formulářem nazýváme dialogové okno sloužící k zadávání dat. Ve vstupních formulářích se setkáváme s několika pro MS Windows typickými prvky jako jsou tlačítka, editační pole, seznamy, tabulky, apod. Protože předpokládáme jako častější způsob ovládání použití klávesnice, zaměříme se více na ni.

Akcelerátory

Jsou to speciální kombinace kláves, které ulehčují ovládání programů z klávesnice (někdy se nazývají také klávesové zkratky nebo horké klávesy). Jejich existenci signalizují podtržené znaky v textech označujících komponenty, položky nabídek apod. Používají se ve spojení s klávesou **Alt** (vlevo). Např. tlačítko **OK** "stisknete" kombinací kláves **Levé Alt + O**. Další klávesové zkratky používané v programu najdete v kap. Přehled klávesových zkratek.

Dalším případem jsou speciální kódy (většinou funkční klávesy) popsané při spodním okraji vstupních formulářů. Jejich platnost je omezena pouze na daný vstupní formulář.

Editační pole

Editační pole (zkráceně **pole**) je základním prvkem pro vstup dat. Má podobu okénka, do kterého se zapisuje textový nebo číselný údaj. Bývá obsaženo ve většině vstupních formulářů na zadávání dat. Při zápisech a opravách v editačních polích je možno používat všechny blokové operace (kopírování, vyjmutí) typické pro Windows.

Pro jednoduchou orientaci jsou editační pole označené textem, kterým se na ně odkazujeme i v tomto manuálu. Např.: do editačního pole **Firma** napište jméno firmy.

Na posun na další editační pole slouží klávesa **Tab** (resp. kombinace kláves **Shift+Tab** pro opačný směr).

Pro urychlení průchodu rozsáhlými vstupními formuláři je v označení některých editačních polí použit akcelerátor. Jeho využitím přeskočíte přímo do označeného editačního pole.

Zaškrtávací políčko

Je malé čtvercové okénko představující zapnutí nebo vypnutí určité volby. Zaškrtnutí resp. zrušení zaškrtnutí se provede stiskem mezerníku nebo akcelerátoru nebo kliknutím myši.

Rozbalovací seznam

Je editační pole s možností dosazení předdefinovaných hodnot z dostupného seznamu. Možnost rozbalení je signalizována tlačítkem se šipkou na pravé straně.

Postup práce s rozbalovacím seznamem:

1. Klikněte na rozbalovací seznam nebo stiskněte klávesu **F4**.
2. Pomocí kurzorových kláves nalistujte v rozbaleném seznamu požadovaný údaj.
3. Stiskněte klávesu **Enter** na dosazení zvoleného údaje.

Tabulka (mřížka)

V podobě tabulek se zobrazují data z databázových souborů. Tabulky slouží k editaci dat nebo na výběr předdefinovaných údajů z výběrových seznamů nebo číselníků. Tabulky se skládají z řádků a sloupců. Místo, kde se protíná řádek a sloupec se nazývá buňka. Na listování mezi řádky se používají kurzorové klávesy.

Listování mezi sloupci pomocí kurzorových kláves a klávesou **Tab** lze pouze v právě editovaném řádku.

Při levém okraji je zvláštní sloupec s indikací režimu práce s tabulkou. Rozlišuje čtyři základní stavy:

 - Běžný řádek.

 - Aktivní řádek - je na něm kurzor a celý řádek (minimálně jedna buňka) je vyznačen.

 - Editovaný řádek.

 - Nový řádek (právě přidaný nebo vložený).

Přepínání mezi režimy práce s tabulkou

Přepnutí z listování do editace

1. Stiskněte klávesu **Enter** na údaji, který chcete editovat. Objeví se textový kurzor.
2. Napište nebo opravte požadovaný text.
3. Pokud je v buňce zobrazeno tlačítko můžete vybrat údaj z příslušného seznamu nebo výběrového okna.
4. Pro uložení změn klikněte na tlačítko **Uložit**, pokud je tabulka zobrazovaná v dialogovém okně nebo na tlačítko **Uložit změny**, pokud je tabulka zobrazená v hlavním okně programu, příp. stiskem příslušného akcelerátoru.

Přepnutí z listování do přidávání

1. Stiskněte klávesu **Ins** pro vložení nového řádku v místě, kde je kurzor. Pokud stojíte na posledním záznamu a stiskněte šipku dolů, přidá se nový řádek.
2. Napište potřebné údaje do přidávaného řádku.
3. Pokud je v buňce zobrazeno tlačítko můžete vybrat údaj z příslušného seznamu nebo výběrového okna.
4. Pro uložení změn klikněte na tlačítko **Uložit**, pokud je tabulka zobrazovaná v dialogovém okně nebo na tlačítko **Uložit změny**, pokud je tabulka zobrazená v hlavním okně programu, příp. stiskem příslušného akcelerátoru.
5. Stiskněte některou kurzorovou klávesu pro návrat do režimu listování.

Databázový navigátor

Databázový navigátor slouží k pohodlnému ovládání tabulek myší. Pokud je ve vstupním formuláři více tabulek, spolupracuje databázový navigátor s právě vybranou tabulkou.

Přehled tlačítek databázového navigátoru:

 - Skok na první řádek tabulky.

 - Skok na předcházející řádek tabulky.

 - Skok na následující řádek tabulky.

 - Skok na poslední řádek tabulky.

 - Přidání řádku do tabulky.

 - Smazání řádku z tabulky.

 - Editace (úpravy) řádku tabulky.

 - Uložení změn.

 - Stornování změn.

 - Nové načtení obsahu tabulky.

Tip: Pokud pohybujete kurzorem myši nad tlačítky databázového navigátoru, objeví se krátké vysvětlení jejich významu.

Seznam (číselník)

Seznam (také nazývaný číselník) je tabulka s údaji, které je možno dosazovat do editačních polí a buněk během zadávání dat. Seznamy je výhodné naplnit na začátku práce s programem. Kdykoliv je možno doplnit seznam o údaj právě potřebný během vyplňování některého vstupního formuláře.

Obsluha seznamu

	Klávesnicí	Myší
Listování	kurzorovými klávesami	pomocí rolovacího kolečka
Volba	stiskem klávesy **Enter**	dvojitým kliknutím

Vyvolání seznamu během editace

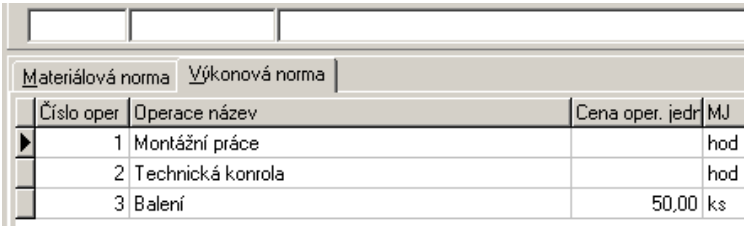
Během editace vstupního formuláře je na vyplnění některých polí možno využít předdefinované seznamy. Tam, kde to program umožňuje, najdete následující tlačítka:

Umístění	Klávesnicí	Myší
V editačním poli	Stiskněte klávesu **F4**	
V tabulce	Stiskněte klávesu **F4**	

K přemístění vybraného údaje ze seznamu do editačního pole nebo tabulky dojde po stisku klávesy **Enter** nebo kliknutí na tlačítko **OK**.

Kartotéka

Prvek grafického rozhraní Windows, který svým vzhledem připomíná kartotéku jsme pro potřeby tohoto manuálu nazvali stejně. Obsahuje karty nebo stránky, kterých existenci připomíná záložka se jménem. Listování kartami je z klávesnice možné pomocí kombinace kláves **Ctrl+Tab** resp. **Ctrl+Shift+Tab** (zpět). Myší je možno odkrýt požadovanou kartu kliknutím na její záložku.

Dialogové okno

Zkráceně nazývané dialog je zmenšenou podobou vstupního formuláře. Zobrazuje se, pokud je nutno odsouhlasit některou akci nebo zadat doplňující informace. Na výběr dat z číselníků se obvykle také otevírá dialogové okno.

Nápověda

Nápověda byla navržena jako kontextový průvodce. Ke každému oknu existuje nejméně jedna stránka nápovědy s odkazy na související témata. Vyvolává se stiskem známé klávesy **F1** kdykoliv je to nutné.

Výběrem položky **Obsah nápovědy** z nabídky **Pomoc** se nápověda otevře na kartě **Obsah**.

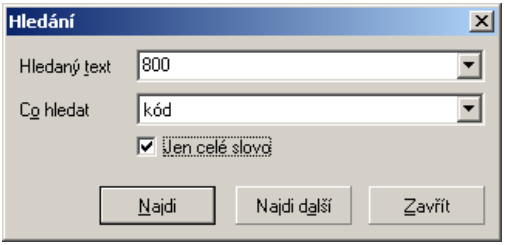
Na jednodušší listování dlouhým přehledem témat je v nástrojové liště okna nápovědy k dispozici tlačítko **Obsah**. Kliknutím na toto tlačítko otevřete tzv. přehled témat, kde si již vyberete příslušnou pasáž. Kombinací kláves **Ctrl+F1** spustíte elektronický manuál ve formátu PDF. (Jen v případe, že je dodávka vašeho softwaru na CD).

Hledání

Funkce **Hledání** usnadní orientaci v tabulkách. Spustíte ji stiskem kláves **Ctrl+F** nebo přes nabídku **Funkce agendy**. Prohledávat lze vybrané sloupce aktuální tabulky.

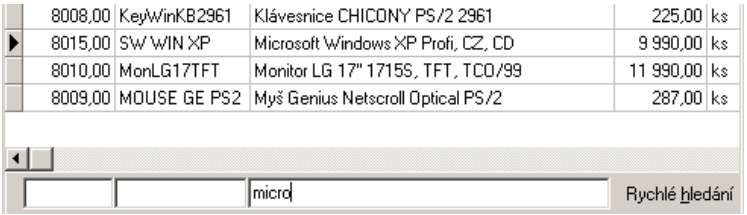
1. Stiskněte kombinaci kláves **CTRL+F**, nebo zvolte v nabídce **Funkce agendy** volbu **Hledání.**

2. Do editačního pole rozbalovacího seznamu **Hledaný text** napište hledaný text nebo vyberte některý z již použitých.
3. Z rozbalovacího seznamu **Co hledat** vyberte sloupec, který má být prohledávaný.
4. Zaškrtněte volbu **Jen celé slovo** pokud text zadaný na hledání má být celé slovo (ne pouze část slova).
5. Klikněte na tlačítko **Najdi** na zahájení hledání.
6. Klikněte na tlačítko **Najdi další**, nebo stiskněte klávesu **Alt+A** pokud si přejete v hledání pokračovat.

Rychlé (inkrementální) hledání

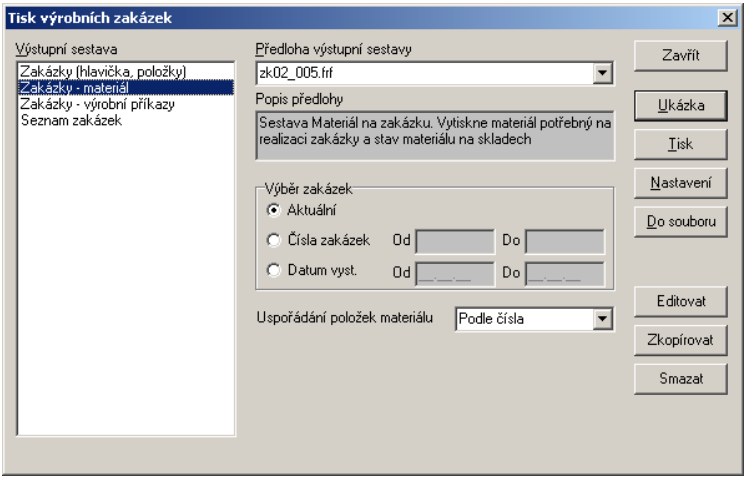
Inkrementální (přírůstkové) hledání se používá tak, že se hledaný text postupně znak po znaku (od začátku) zapisuje do vyhrazeného editačního řádku. S přírůstkem každého znaku program ihned vyhledá nejbližší odpovídající záznam. Použije se zpravidla k prvnímu přiblížení. Konečné dohledání je pak rychlé proto, že záznamy jsou seřazeny abecedně.

Výstupy

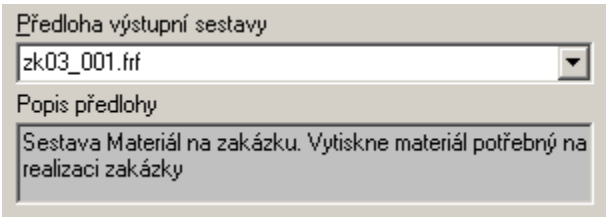

Každý z modulů programu má své vlastní výstupní sestavy. Organizace výstupů je ale ve všech modulech stejná. Použitím funkce **Tisk** z nabídky **Funkce agendy** otevřete dialogové okno tisku, kde vybíráte různé výstupní sestavy a nastavujete parametry tisku. Na následujícím obrázku je ukázka typického dialogového okna Tisk.

1. Vyberte sestavu ze seznamu Výstupních sestav daného modulu.
2. Z rozbalovacího seznamu **Předlohy výstupní sestavy** vyberte odpovídající předlohu. Ke každé výstupní sestavě je předdefinovaná jedna nebo více předloh, podle kterých program sestavu vytváří.

   Program si pamatuje poslední použitou předlohu výstupní sestavy a při následujícím zvolení té samé výstupní sestavy tuto předlohu automaticky nabídne.
3. Po zvolení předlohy výstupní sestavy z rozbalovacího seznamu se v políčku **Popis předlohy** zobrazuje její bližší specifikace.

Tisk výstupních sestav

Pokud máte vybranou výstupní sestavu, předlohu výstupní sestavy a zadané údaje o rozsahu, případně počtu kopií, klikněte na tlačítko **Tisk** na spuštění tisku.

Doplňte další potřebné údaje jako filtr záznamů, rozsah, část sestavy apod. Případně zkontrolujte a upravte vypočítané údaje ve vstupním formuláři příslušném odpovídající sestavě.

Prohlížení výstupních sestav

Výstupní sestavu si můžete ještě před tiskem prohlédnout na obrazovce monitoru. Pro aktivaci této funkce klikněte na tlačítko **Ukázka**. Z ukázky lze sestavu přímo vytisknout.

Editace výstupních sestav

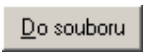
S programem dodávané předlohy výstupních sestav jsou navrhnuty tak, aby pokryli požadavky většiny uživatelů. Uspokojení dalších požadavků, jako např. jiné písmo, uspořádání sestavy, eventuálně jiná data v sestavě apod., je z větší části přenecháno vaší tvořivé iniciativě. Zde najdete stručný popis práce s dodávaným editorem sestav, pomocí kterého můžete zmíněné požadavky uspokojit. Zaměříme se jen na nejtypičtější úkony. Podrobnější informace najdete v nápovědě.

Kliknutím na tlačítko **Editovat** a následným případným doplněním požadovaných údajů spustíte editor tiskových sestav. Jak bylo uvedeno výše, editovat můžete jen kopie předloh. To ponechává možnost kdykoliv se vrátit k původní podobě sestavy.

Okno editoru sestav obsahuje pracovní plochu, kde jsou části sestavy a prvky sestavy. Při horním okraji je nástrojová lišta s kartami prvků sestavy, tlačítka a dalšími obslužnými nástroji.

Export souborů

Program je vybaven možností exportovat – uložit jednotlivé výstupní sestavy do souboru ve formátech frp, txt, xls, jpg, rtf, html a htm.

Počáteční nastavení programu

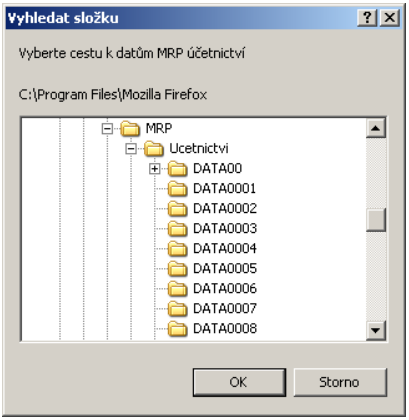

Nastavení

Po nainstalování a prvním spuštění programu se automaticky otevře firma č. 1, která je online propojená s daty firmy č. 1 v MRP Účetnictví. Pokud je účetnictví nainstalované v jiném než přednastaveném adresáři, budete vyzváni k zadání cesty k příslušné firmě v MRP Účetnictví.

Chcete-li firmu č. 1 propojit s firmou v MRP Účetnictví, nastavte ji v menu Nastavení – Program – Cesta k MRP Účetnictví, kliknutím na tlačítko **Výběr cesty**.

Po úspěšném propojení bude v agendě **Adresy** viditelný seznam kontaktů totožný s adresami příslušné firmy v MRP Účetnictví a skladové karty z modulu Sklad se zobrazí v agendě **Skladové karty – editace norem**.

Upozornění:

Pokud je spuštěný program **MRP Výroba a kalkulace**, jsou data uzamčena v příslušné firmě v programu MRP Daňová evidence (Účetnictví) a nebude možné v něm provést optimalizaci dat, opravu indexů ani program přeinstalovat.

Záložka Identifikace firmy

Identifikace slouží na kompletní zadání údajů firmy. Údaje zde zadané se budou používat v tiskových sestavách (záhlaví sestav a pod.).

Záložka Program

Všeobecné

Heslo

Heslo zadejte, pokud si přejete zabránit ve spuštění programu nepovolaným osobám. Potřebujete-li heslo změnit, zadejte nejdřív staré heslo, potom heslo nové. Když zadáte jako nové heslo prázdný řetězec znaků (tedy nic), ochranu heslem odstraníte. Heslo, které jste právě nastavili, platí pro právě přihlášeného uživatele. Jméno právě přihlášeného uživatele je zobrazeno ve stavovém řádku aplikace.

Upozornění: Zadáním hesla chráníte jen vstup do programu. Data se nešifrují.

Při zaškrtnutí volby **potvrzovat ukončení programu** si program před ukončením vyžádá potvrzení. Můžete tak zabránit nechtěnému opuštění (ukončení) programu.

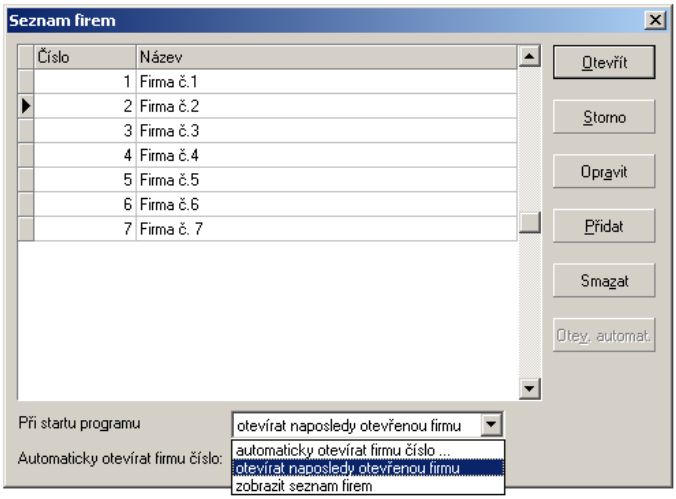
Vzhled programu

Pod touto volbou je možno ovlivnit zobrazení panelu hlavních agend, popisů na tlačítkách v panelu nástrojů a zobrazovaní názvu agendy.

Firma

Definice a volba firmy

Pokud jste uživatelem **multiverze** programu, v menu **Firma** vyberte záložku **Definice a volba firmy.** Otevře se **Seznam firem**, který slouží na přidávání, rušení firem a přepíná mezi jednotlivými firmami multiverze.

Pro každou novou firmu přidanou do seznamu firem je potřeba vyplnit název firmy, který slouží pro orientaci v tomto seznamu a v programu. Následně je třeba vyplnit Identifikační údaje firmy v menu Nastavení (str. 23). Při vstupu do seznamu firem je kurzor nastaven na právě otevřené firmě, resp. na naposledy otevřené firmě.

Pokud jste uživatelem **základní** verze programu, můžete zpracovávat data jen jedné firmy.

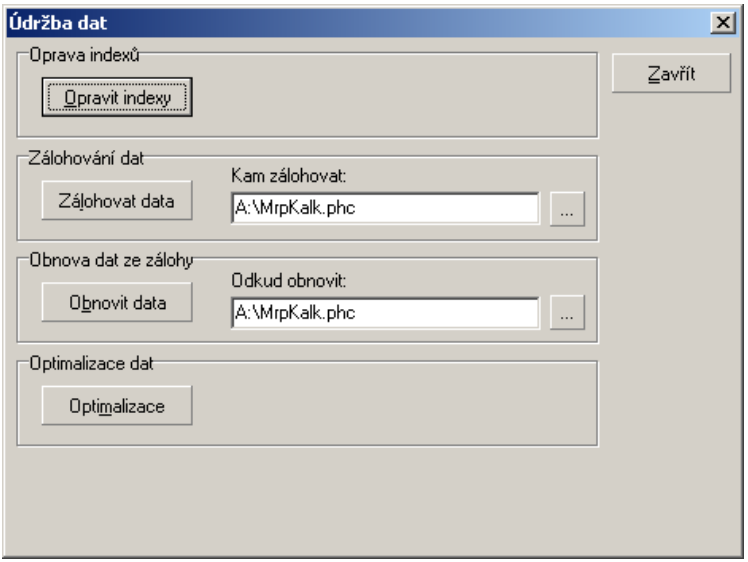
V rozbalovacím seznamu v okně **Seznam firem** je možno nastavit činnost, která bude následovat po startu programu:

- automaticky otevírat firmu se zvoleným číslem (pro volbu firmy použijte tlačítko **Otev. automat.**)
- otevírat naposledy otevřenou firmu
- zobrazit seznam firem

Údržba dat

Agenda obsahuje funkce na **zálohování** a **obnovu dat**, funkci **optimalizace dat** a **opravy indexů**.

Všechny funkce, které se nachází v Údržbě dat se týkají právě otevřené firmy, tj. Firmy, jejíž název je uveden ve stavovém řádku.

Oprava indexů

Indexy jsou speciální soubory, které umožňují přímý přístup k datům. Pokud dojde k porušení indexů, systém zpravidla hlásí chybu

konzistence dat. K těmto stavům dochází výjimečně po náhlém výpadku počítačového systému.

Zálohování dat

Zálohovat data

Všechny funkce, které se nachází v Údržbě dat se týkají právě otevřené firmy, tj. firmy které název je uveden ve stavovém řádku. Program umožňuje zálohovat data ve zhuštěné (komprimované) formě. Tato forma je prostorově i časově úspornější než samotné kopírování.

Postup zálohování dat:

1. Klikněte na tlačítko ... a nastavte cestu kde se má vytvořit záložní soubor (diskovou jednotku, složku na pevném disku).
2. Zálohování spustíte kliknutím na tlačítko Zálohovat data.

Upozornění:

Data, která do programu zadáte, budou mít postupem času stále větší cenu - cenu Vaší práce. Ani ten nejdražší počítač nemůže být stoprocentně spolehlivý, proto věnujte stálou pozornost pravidelnému zálohovaní Vašich dat na spolehlivá média. Zálohovat data byste měli co nejčastěji (denně), aby se předešlo jejich případné ztrátě. Vyplatí se vytvořit si časovou (např. týdenní) posloupnost záloh a tu pravidelně obměňovat. (Tím se myslí zálohovat každý den v týdnu na jinou disketu, nebo sadu disket.) Zabezpečí se tím, v případě potřeby, možnost návratu ke stavům i několik dní zpětně. Doporučujeme zálohovat na diskety (příp. na jiná média) i na pevný disk.
Pozor na zálohování dat více firem na **pevný disk**. Data každé firmy se zapisují do souboru se stejným názvem, proto je třeba vytvořit si pro každou firmu samostatnou složku. Při chybně nastavené cílové složce se přepíše záloha dat jiné firmy.

Obnova dat ze zálohy

Obnovit data

Obnova dat je opakem zálohování a znamená přesun dat ze záložní kopie zpět do programu. Postup obnovy:

1. Otevřete firmu, **do které chcete data obnovit** (platí pro multiverzi)
2. Klikněte na tlačítko ... a nastavte cestu odkud se má záložní soubor obnovit (diskovou jednotku, složku)
3. Samotnou obnovu spustíte volbou **Obnovit data**

Upozornění:

Je třeba pamatovat na skutečnost, že data ze zálohy přepíšou data existující. V multiverzi si ověřte, zda obnovujete data správné firmy. Nesprávně zvolená firma pro obnovu dat může znamenat nevratné zničení dat jiné firmy!

Optimalizace dat

Tato funkce zmenší databázové tabulky vymazáním zrušených záznamů. Je užitečné použit ji po rozsáhlém mazání dat. V některých případech program sám nabídne optimalizaci při spuštění výše uvedených funkcí.

Převod dat z DOS verze

Uživatelům programu MRP Výroba na požádání převedeme materiálové normy z tohoto programu do programu MRP Výroba a kalkulace.

Přístupová práva

Přístupovými právy můžete jednotlivým členům pracovní skupiny nadefinovat právo vstupovat do jednotlivých agend programu a vykonávat určité operace. Volba Přístupová práva je dostupná jen pro uživatele se jménem SPRAVCE, tzn. pokud jste přihlášení pod jménem SPRAVCE, můžete definovat nové uživatele a měnit jim přístupová práva. Postup vyplňování spočívá v zápisu jména uživatele, hesla uživatele a do dalších polí potom zadáváte jednotlivé úrovně přístupových práv použitím výběru z nabídky. Také je nutno pro každého uživatele nastavit cestu k MRP Účetnictví se kterým je program propojen ON LINE a to pro každou firmu zvlášť (menu Nastavení/Program).

Při startu programu se potom každý uživatel přihlásí svým jménem a heslem a může spustit jen ty moduly a používat jen ty funkce, ke kterým má povolen přístup.

Podrobný popis agend

V této kapitole načrtneme princip činnosti programu a nadefinujeme si některé důležité pojmy.

Popis pojmů

Souhrnná norma výrobku je souhrn materiálových a výkonových norem.

Materiálová norma

Materiálová norma (strukturovaný kusovník, Bill of Material (BOM) Stuckliste) určuje členění hotového finálního produktu (hotového výrobku, sestavy, montážního celku) na další sestavy, podsestavy, vyráběné díly, polotovary, či nakupovaný materiál při znázornění množství částí a vnitřní struktury výrobků.

Položky materiálové normy představují:

- *skladové karty*
- *varianty zadané v číselníku variant*
- *katalogové součásti*

Mezi těmito položkami je možno vytvářet vztahy které definují strukturu výrobku.

Výkonová norma

Výkonová norma představuje souhrn operací vykonávaných na jednotlivé položce materiálové normy. Určuje technologický postup, normovaný čas, přípravný čas, cenu operace, pracoviště, profesi.

Variantní materiálová norma

Variantní materiálová norma umožňuje v rámci struktury výrobku **možnost volby** složení výrobku (např. barevné provedení podle požadavku zákazníka či podle dostupnosti materiálu [použití materiálu s identickými vlastnostmi, kterého je dostatek na skladu]).

Typizovaná operace

Typizovaná operace – základní, dále nedělitelná, opakující se činnost spojená s realizací produktu ve firmě.

Normy

Nejpracnější ale zároveň i nejdůležitější částí práce s programem je důsledné naplnění:

- **DATABÁZE MATERIÁLOVÝCH NOREM:**

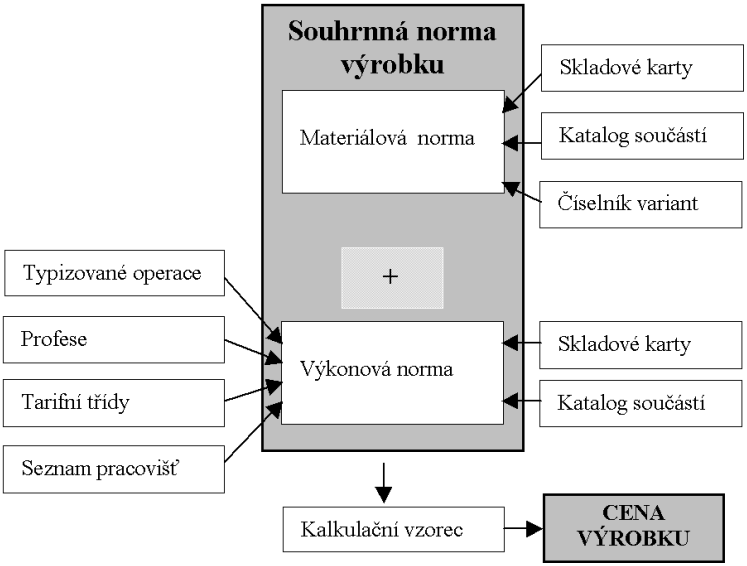
  Skladové karty

  Číselník variant (pokud je třeba)

  Číselník katalogových součástí

- **DATABÁZE VÝKONOVÝCH NOREM PRO:**
  Skladové karty
  Číselník katalogových součástí

Schéma souhrnné normy výrobku:

Skladové karty - editace norem

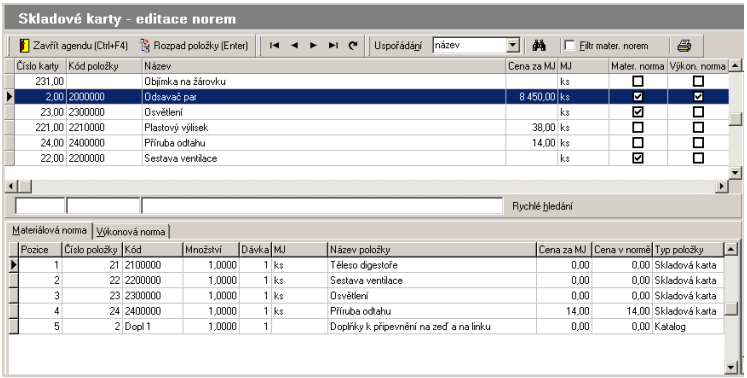
Sestavení materiálové normy

Materiálová norma

Ze skladových karet (zadaných v agendě Sklad v programu MRP Účetnictví), variant a položek katalogu sestavujeme **materiálovou normu** výrobku.

Tato agenda slouží na vytváření a editaci vztahů materiálové normy mezi skladovou kartou a jinou skladovou kartou, katalogovou součástí, či variantou. **Vybereme nadřazenou skladovou kartu a k ní přidáváme položky, ze kterých se tato nadřazená skládá**. Zde se zobrazuje jedno vnoření materiálové normy *(proto je třeba při vytváření norem postupovat od jednoduchých dílů k podsestavám, sestavám až k finálnímu výrobku)*.

Po vstupu do agendy jsou v horní části okna zobrazeny skladové karty. V dolní části okna jsou zobrazeny položky materiálové a výkonové normy vybrané skladové karty (jen ke čtení).

Příklad:

Na lepší vysvětlení funkcí programu použijeme smyšlený příklad. Budeme vyrábět každému dobře známý kuchyňský odsavač par (digestoř). Tento ukázkový "výrobek" je vymyšlen a neobsahuje relevantní technické informace a slouží jen na znázornění funkcí programu.

V agendě Sklad v MRP Účetnictví přidáme do skladových karet materiál a podsestavy na zhotovení výrobku a položku Odsavač par (digestoř), která představuje náš výrobek.

Tento výrobek má následující součásti:

- *Těleso odsavače par – skladová karta (podsestava)*
- *Sestava ventilace – skladová karta (podsestava)*
- *Osvětlení - varianta*
- *Příruba odtahu – skladová karta (materiál)*
- *Doplňky k připevnění na zeď a na linku*

Takto zadaná materiálová norma výrobku představuje 1. výrobní stupeň.

Tyto součásti (podsestavy) se dále rozpadají na materiál, nebo jiné podsestavy:

Např.: Sestava ventilace se skládá z následujících součástí:

- *Plastový výlisek – skladová karta (materiál)*
- *Elektromotor ventilátoru – skladová karta (materiál)*
- *Turbínka ventilátoru – skladová karta (materiál)*

Pro tento příklad už dále nebudeme členit elektromotor, i když se skládá z dalších součástí, v našem příkladu bude elektromotor nakupovanou součástí. Takto jsme zadali 2. výrobní stupeň. Množství výrobních stupňů není omezené (hloubka vnoření materiálové normy).

Po úspěšném zadání materiálové normy výrobku si můžeme zobrazit kompletní složení výrobku (vidíme naráz všechny stupně materiálové normy - vnoření).

Úplné členění výrobku:

- 2 Odsavač par
  - 21 Těleso digestoře
    - 211 Horní stěna - plech
    - 212 Boční stěna - pravá
    - 213 Boční stěna - levá
    - 214 Spodní mřížka
      - 2142 Tukový filtr
      - 6010 Šroub
      - 6011 Hmoždinka
    - 333 Barevné provedení
      - 334 Barva zelená
  - 22 Sestava ventilace
    - 221 Plastový výlisek
    - 222 El. motor ventilátoru
    - 223 Turbínka ventilátoru
  - 23 Osvětlení
    - 231 Objímka na žárovku
    - 230 Žárovka výkon
      - 232 Žárovka 40 W
    - 8023 Kryt žárovky
  - 24 Příruba odtahu
  - 2 Doplňky k připevnění na zeď a na linku
    - 6010 Šroub
    - 6011 Hmoždinka

Sestavovat materiálovou normu můžeme začít od podsestav k vyšším celkům až k finálnímu výrobku. Např. nejdříve sestavíme materiálovou normu pro podsestavu 214 spodní mřížka sestava. Tuto podsestavu potom použijeme při sestavovaní materiálové normy položky 21 Těleso digestoře a 21 Těleso digestoře přímo vstupuje do finálního výrobku.

Využíváme opakovatelnost - stejnou podsestavu můžete použít ve více finálních výrobcích, na různých výrobních stupních. Podsestava může být i finální výrobek.

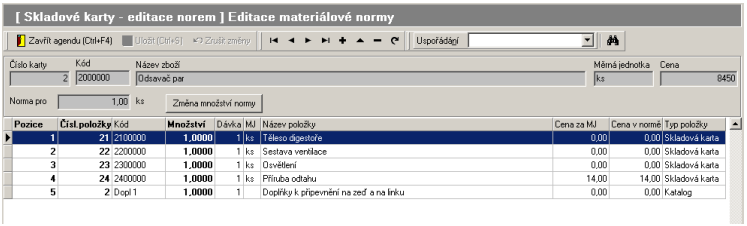
Příklad:

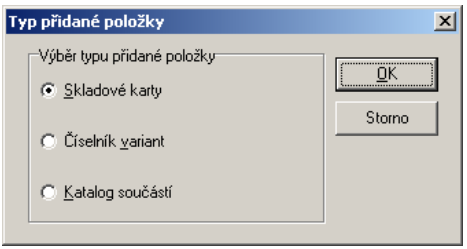
*Položku **22 Sestava ventilace** můžeme použit při sestavení materiálové normy úplně jiného výrobku. V takovém případě se do normy dostane i celý materiál potřebný na výrobu 22 Sestava ventilace.*
Nic nebrání tomu, použít (např. předat jako náhradní díl) položku 22 Sestava ventilace jako finální výrobek, v tomto případě se jedná o "nultý" výrobní stupeň.

Funkce **Dodavatel položky** umožňuje zaevidovat dodavatele materiálu. Tento údaj slouží později při plánování materiálu na zakázku.

Pokud použijeme funkci **Rozpad položky** (Enter) a v okně náhledu je přepnutá záložka materiálová norma, dostaneme se do agendy **editace materiálové normy**. Funkce **Rozpad položky** zobrazí jedno vnoření materiálové normy. Norma je uspořádána podle čísla pozice. Zde je možno přidávat, editovat a mazat položky materiálové normy.

Přidání nové položky provedeme funkcí **Přidat záznam** (Ins). Potom vybereme typ přidávané položky (skladová karta, varianta, katalogová součást).

V přidaném řádku tabulky ve sloupci **Číslo položky** zadáme přímo čísla položky nebo po stisknutí **F4** (resp. kliknutím na tlačítko) můžeme vybrat položku z číselníku (skladové karty, varianty, katalog podle toho jakou položku přidáváme). Číslo pozice je generované automaticky. Následně zadáme **množství** a vypočítá se cena vstupující součásti.

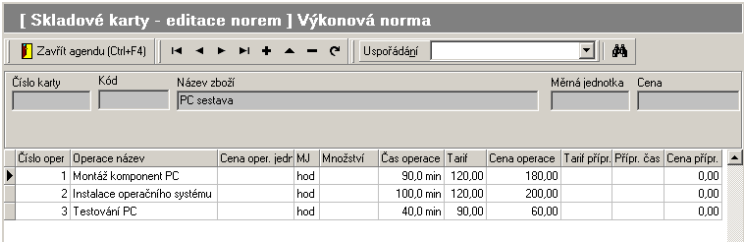
Funkce **Opravit záznam** (v nabídce Funkce agendy) umožňuje změnit číslo položky, pozici a množství, ale neumožňuje změnit Typ položky. Po smazaní položky a následujícím přidání se použije volné číslo pozice.

Poznámka: Editace a přidávání skladových karet se vykonává v programu MRP Daňová evidence nebo Účetnictví. Po změně položky skladové karty se tato změna projeví v programu MRP Výroba a kalkulace po použití funkce **Aktualizovat (F5)** nebo při znovuotevření agendy **Skladové karty – editace norem**.

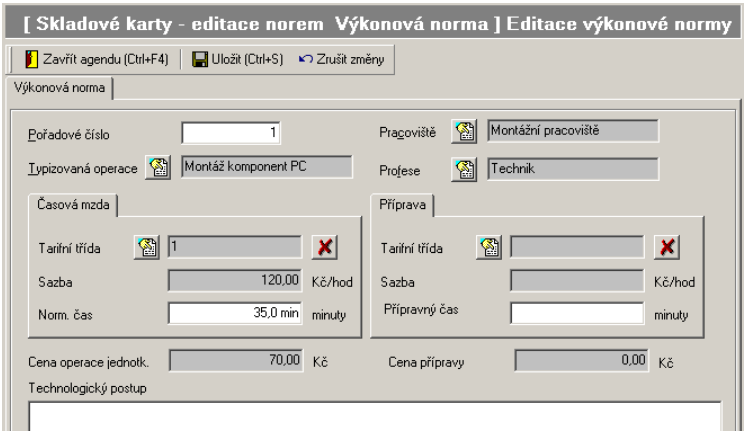
Sestavení výkonové normy

Výkonová norma

Pro položku, která se vyrábí, umožňuje program zadat **výkonovou normu.** Je to **seznam operací vykonávaných během výroby** finálního výrobku, podsestavy nebo dílu. Pokud použijeme funkci **Rozpad položky** (Enter) a je v okně náhledu přepnutá záložka Výkonová norma, dostaneme se do agendy **editace výkonové normy**.

Funkce **Přidat, Opravit, Smazat** umožňují editaci výkonové normy. Při opravě, přidávání normy se dostaneme do okna editace normy.

Při tvorbě **výkonové normy** využíváme naplněné **číselníky** typizovaných operací profesí, tarifních tříd a pracovišť.

Ze seznamu vybereme typizovanou operaci z číselníku typizovaných operací. Podle druhu operace zadáváme tarifní třídu a čas operace nebo množství operace, z čehož se vypočítá **jednotková cena operace**. Zadáme-li přípravný čas a tarifní třídu, vypočítá se **cena přípravy** (uplatňuje se při výpočtu nákladů výkonové normy nezávisle na počtu kusů výrobků).

Dále je nutno vybrat pracoviště a profesi z příslušných číselníků. Lze zapsat i technologický postup operace (text). Tímto způsobem lze přidat libovolný počet operací.

Příklad:

V uvedeném příkladu je zadaná výkonová norma pro konečnou finalizaci výrobku. Obsahuje následující činnosti:

1. *Montážní práce – placené časovou mzdou, tarifem 120 KČ/hod, operace je vykonávaná 30 minut, náklady na tuto operaci jsou 60 KČ*
2. *Technická kontrola - placená časovou mzdou, tarifem 90 KČ/hod, operace je vykonávaná 10 minut, náklady na tuto operaci jsou 15 KČ*
3. *Balení – placené úkolovou mzdou, cena operace je 50 KČ/kus*

Číselník variant

Agenda **Číselník variant** slouží k přidávání a editaci variantních položek materiálové normy. Varianta slouží k evidenci materiálových variant (alternativní materiál) a různých zákaznických variant pro finální výrobek nebo podsestavu. Při konkrétní zakázce, či kalkulování ceny už vybíráte jen jednu variantu ze všech nadefinovaných.

Příklad:

Uvedený výrobek odsavač par může byt vyroben v různých barvách a může mít zabudované různé druhy osvětlení (žárovka 40 W, 60 W, 100 W a pro názornost může být ve výrobku i zářivka 11 W, či 20 W). Na zadání těchto provedení výrobku použijeme číselník variant a variantní materiálovou normu.

V číselníku variant si nadefinujeme variantu "23 Osvětlení" a potom nadefinujeme možné varianty této položky:

Varianta "23 Osvětlení" má následující možnosti:

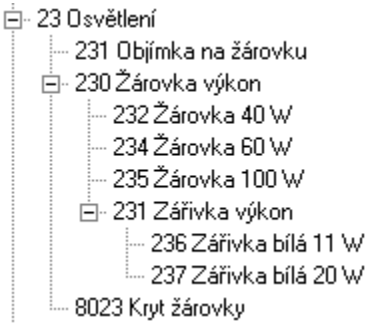
- *žárovka 60 W – skladová karta (materiál)*
- *žárovka 40 W, – skladová karta (materiál)*
- *žárovka 100 W, – skladová karta (materiál)*
- *zářivky – další varianta (ukazuje možnost kombinace různých variant)*

Varianta zářivky má následující možnosti:

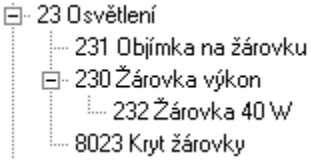
- *zářivka bílá 11 W - skladová karta (materiál)*
- *zářivka bílá 20 W - skladová karta (materiál)*

*Při konkrétní výrobní zakázce nebo při výpočtu ceny výrobku vybereme **už jen jednu variantu** ze všech možných (uživatel má možnost si vybrat klasickou žárovku 60 W, 40 W nebo 100 W. Když je třeba, může si vybrat zářivku a pak bude mít zase na výběr mezi 11 W a 20 W zářivkou).*

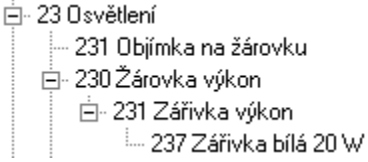
Všechny možné varianty žárovek v sestavě Osvětlení

Norma po výběru žárovky 40 W

Norma po výběru varianty zářivka a výběru 20 W zářivky

Funkce **Přidat**, **Opravit**, **Smazat** slouží k editaci variant. Editace probíhá v tabulce standardním způsobem.

Funkce **Rozpad položky** (Enter) zobrazí seznam možných variant položky. Zde je možno přidávat, editovat a smazat položky pro danou variantu. Editace se vykonává podobně jako v agendě **Skladové karty - editace norem**.

Katalog součástí

Tato agenda slouží na **vytváření a editaci vztahů v rámci materiálové normy** mezi katalogovou součástí a skladovou kartou, jinou katalogovou součástí a variantou.

V katalogu součástí je možno si vytvořit různé katalogové součásti výrobku (jako jednu z položek při vytváření materiálové normy), pro které nepotřebujeme vytvářet skladovou kartu, ale jsou vytvořené ze skladových karet, variant a jiných katalogových součástí.

Katalogová součást je:

- podsestava která se nebude evidovat samostatně na skladu
- meziprodukt, který se ihned po vyrobení dále zpracuje
- vytváření fiktivních součástí - skupin položek sdružených do jednoho balíčku, který není samostatnou součástí (sada náhradních dílů k výrobku, sada servisního nářadí, zeleninová obloha jako příloha k jídlu,...).

Při návrhu nového výrobku se mohou použít katalogové součásti, které budou později nahrazeny skladovou kartou (v době, kdy se už výrobek bude vyrábět).

Příklad:

V uvedeném příkladu je katalogovou součástí položka "Doplňky k připevnění na zeď a na linku. Jedná se o balíček šroubů a hmoždinek, které se pouze přibalí k hotovému výrobku. Pro takový balíček nemusíme zakládat skladovou kartu, protože tento balíček nikdy nebudeme samostatně evidovat na skladu.

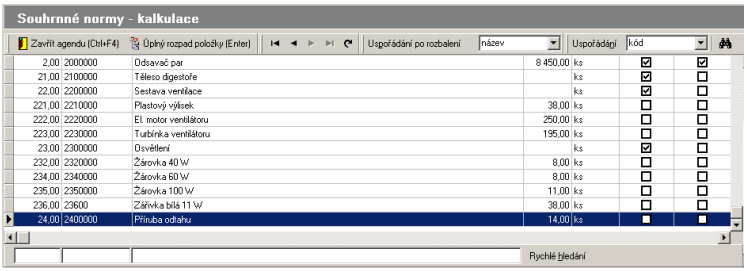
Funkce **Přidat**, **Opravit**, **Smazat** slouží k editaci položek katalogu. Editace probíhá v tabulce standardním způsobem.

Funkce **Rozpad položky** zobrazí jedno vnoření materiálové normy pro katalogovou položku. Norma je uspořádaná podle čísla pozice. Zde je možno přidávat, editovat a mazat položky materiálové normy. Editace se vykonává podobně jako v agendě Skladové karty - editace norem.

Souhrnné normy - kalkulace

Kalkulace

Agenda slouží k **zobrazení materiálové i výkonové normy produktu** a výpočtu předběžné kalkulace pro aktuální normu.

Údaj ***Materiálová norma*** **a** ***Výkonová norma*** informuje, zda má příslušná položka materiálovou normu a výkonovou normu.

Funkce **Rozpad položky (jedno vnoření)** rozbalí jedno vnoření materiálové normy. Do dalšího vnoření se dostaneme pohybem

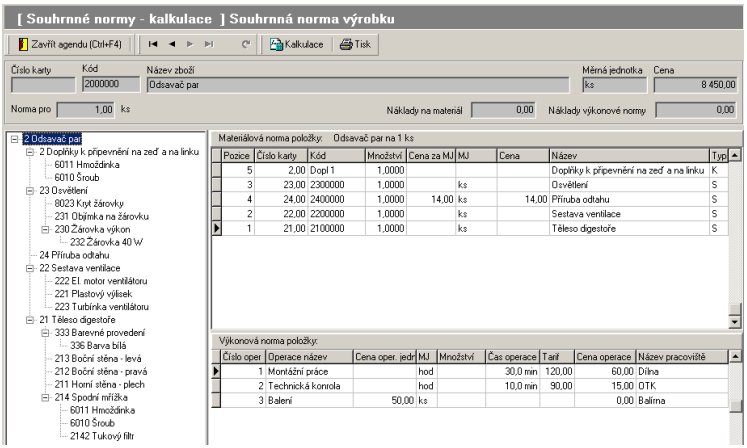
po stromu rozpadu výrobku kliknutím na znaménko **+** ve stromu nebo stisknutím šipky vpravo.

Funkce **Úplný rozpad materiálové normy** rozbalí naráz celou materiálovou normu (může trvat jistou dobu podle hloubky vnoření a množství podsestav).

Funkce **Úplný rozpad položky** - **Souhrnné normy** rozbalí naráz celou materiálovou i výkonovou normu výrobku (může trvat jistou dobu podle hloubky vnoření a množství podsestav).

Struktura výrobku (výrobní stupně) je zobrazena formou stromu.

Před spuštěním funkce **Úplný rozpad položky** si lze vybrat v rozbalovacím seznamu **Uspořádání po rozbalení** třídění materiálové normy po rozbalení ve stromu.

V této agendě nelze editovat položky normy.

Poznámka: Pokud se při rozbalování struktury výrobku objeví variantní součást je možno si vybrat potřebnou variantu nebo zobrazit všechny varianty nebo součást vynechat. Pokud je potřeba udělat kalkulaci výrobku vyberte konkrétní variantu.

Funkce **Kalkulace** (CTRL+K) v agendě Souhrnná norma vypočítá předběžnou kalkulaci pro aktuální normu. Funkce postupně prochází přes všechny výrobní stupně (celým stromem rozpadu) od nejnižších podsestav k vyšším celkům až k finálnímu výrobku a vypočítává **přímé náklady (materiál a výkony)** a na základě zadaného kalkulačního vzorce (v agendě Číselníky – Kalkulační vzorec) vypočítá **kalkulaci výrobku** (slouží např. na porovnání kalkulace různých variant normy podle výběru příslušné varianty).

Příklad:

V uvedeném příkladu se nejdříve vypočítá cena položky "214 spodní mřížka sestava" (jako součet ceny položek 2141 mřížka výlisek + 2142 tukový filtr + 6010 šroub + 6011 hmoždinka). Potom se spočítají náklady na položku 21 Těleso, dále na položku 22 Sestava ventilace, 23 Osvětlení a 2 Doplňky k připevnění na zeď a na linku. Na konec je možno určit celkové náklady na finální výrobek. Při finálním výrobku jsou zadané i výkony, které se také započítají do nákladů.

Položka 23 Osvětlení obsahuje varianty. Pro výpočet ceny musíme vybrat konkrétní jednu variantu osvětlení. Např. žárovku 60W a ne všechny varianty (zobrazení všech variant slouží jen k informaci o možných provedeních výrobku) .

Inverzní materiálová norma - prohlížení

Agenda Inverzní materiálové normy (inverzní kusovník) umožňuje zjistit, **do kterých sestav vstupuje vybraný materiál, polotovar, či podsestava**. Zobrazení inverzního kusovníku je v podobě stromové struktury. **Editace v této agendě není umožněna**.

Příklad:

Máme na skladu evidovaných 50 ks položky 6010 Šroub. V inverzní mater. normě zjistíme, že šroub vstupuje do výrobku odsavač par a ještě do dalších X výrobků. Z toho vyplývá, že potřeba položky 6010 Šroub je nedostatečná a je potřeba doobjednat množství potřebné na předpokládanou výrobu příslušných výrobků.

Účel použití norem

Normy zadané v agendách Skladové karty, Číselník variant a Katalog součástí se využívají v následujících oblastech řízení podniku:

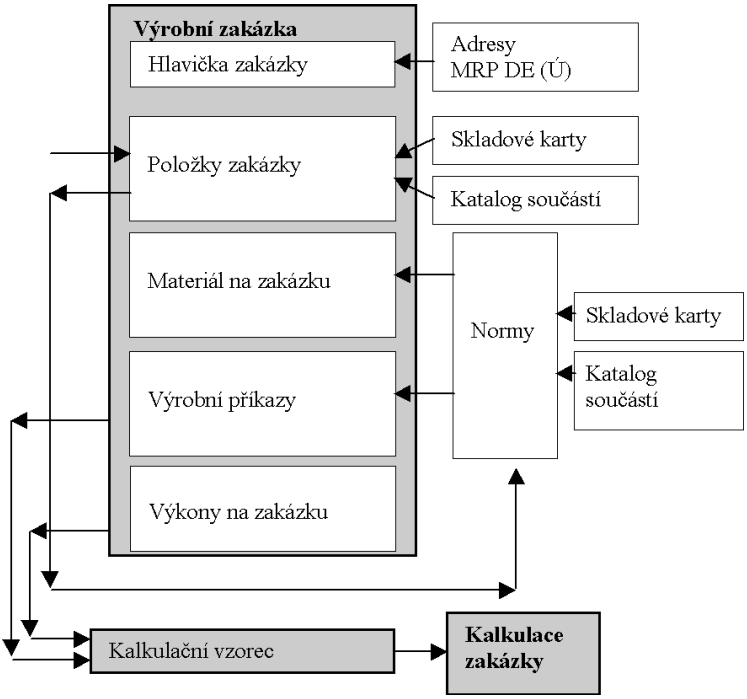
- vývoj produktu – zjednodušení dalšího vývoje produktů
- nákup, zásobování – určování spotřeby materiálu a plánování nákupu materiálu
- skladové hospodářství – optimalizace stavu zásob, což má přímý vliv na optimální alokaci finančních prostředků a **snižování nákladů**
- obchod – cenové nabídky (uplatní se zadání variant v materiálové normě), realizace a sledování zakázky, přehledy a ceníky náhradních dílů,
- servis – přesné určení náhradního dílu (ND) pro opravovaný výrobek, dostupnost ND na skladu
- manažerské účetnictví – kalkulace předběžná i výsledná

Zakázky

Výrobní zakázky

Agenda je určená k evidenci zakázek zadaných do výroby. Výrobní zakázka může vzniknout na základě konkrétní objednávky od zákazníka (výroba na objednávku) nebo může být zaevidovaná i bez vazby na konkrétní objednávku (výroba na sklad).

Schéma výrobní zakázky:

Příklad:

Výroba objednávku:

Odběratel XYZ s.r.o. si objednal 50 kusů výrobku Odsavač par. Zaevidujeme tuto objednávku jako adresní výrobní zakázku.

Do hlavičky zakázky uvedeme odběratele, datum vystavení, dodací lhůtu a do poznámky si uvedeme doplňkové informace. Pokud se adresa odběratele neshoduje s adresou na kterou je nutno zboží dodat vyplníme adresu konečného příjemce.

Do položek zakázky přidáme 50 ks výrobku Odsavač par. Tuto položku vybereme ze skladových karet. Můžeme změnit jednotkovou cenu.

Výroba na sklad:

Na základě předpokládané potřeby na trhu je třeba ještě vyrobit 100 ks výrobku Odsavač par. V tomto případě také zaevidujeme novou výrobní

zakázku. V hlavičce zakázky jako odběratele uvedeme název naší firmy. Do položek zakázky přidáme 100 ks výrobku Odsavač par.

Seznam výrobních zakázek

V této agendě je zobrazen seznam všech zakázek a v okně náhledu i položek zakázek.

Funkce **Uspořádání** umožňuje uspořádat zakázky podle čísla zakázky, odběratele, data vystavení.

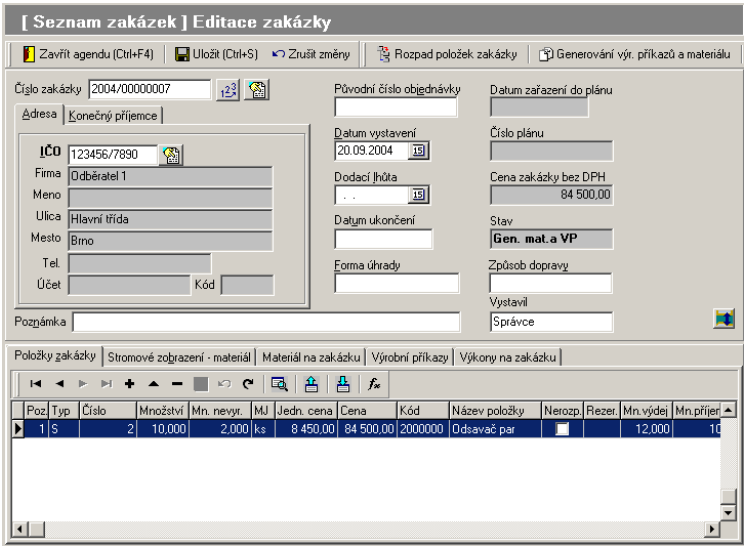
Funkce **Tisk** zobrazí dialogové okno, kde je možno tisknout zakázky, materiál na zakázku nebo seznam zakázek (tiskové sestavy jsou editovatelné a je možno je podle potřeby upravit).

Funkce **Přidat, Opravit**, **Smazat** slouží k editaci zakázek.

Editace výrobních zakázek

Použitím funkcí **Přidat, Opravit** v seznamu zakázek přejdeme do okna Editace zakázky.

Při přidávání nového dokladu program nabídne ještě nepoužité další pořadové číslo dokladu - číselnou řadu zvětší o hodnotu 1.

Číselná řada

Číselná řada se zpravidla skládá z textové části - **Prefixu** (neměnná část čísla) délky max. 6 znaků a numerické části **Pořadového čísla** délky max. 10 číslic.

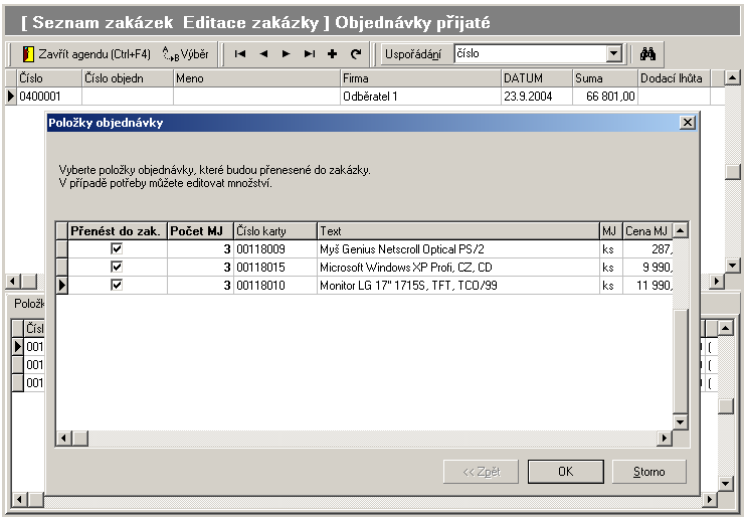
Prefix může být od pořadového čísla oddělen, např. lomítkem. Při volbě prefixu je nutno si uvědomit, že zařazení záznamů podle čísel probíhá tak, že se porovnávají ne jako čísla, ale jako řetězce znaků, tj. znak po znaku podle jeho pozice (abecedně). Může se tedy stát, že později vytvořená číselná řada se zařadí jinam než si přejete.

Při volbě **pořadového čísla** pro číselnou řadu je nutno odhadnout předpokládaný počet záznamů, který asi bude číselná řada obsahovat. Např. při předpokladu max. 999 záznamů zadejte požadovaná počet nul tj. 3 – pořadové číslo bude 000.

Adresa odběratele se vybere na základě zadaného IČO ze seznamu adres (adresy se editují v MRP Účetnictví). IČO můžete zadat přímo nebo po stisknutí **F4**, či kliknutí na tlačítko výběru se otevře okno Adresy výběr, kde je možno vybrat příslušnou adresu. Pokud je třeba, lze zadat podobným způsobem i adresu konečného příjemce.

Funkce **přenosu objednávky z MRP Účetnictví** se aktivuje kliknutím na tlačítko vedle čísla zakázky. Po stisknutí tlačítka se přepnete do okna seznamu objednávek zadaných v agendě Objednávky přijaté v MRP Účetnictví. Zde vyberete objednávku určenou na zkopírování do zakázky.

Pokud se nemusí přenést do zakázky celá objednávka, v okně položek objednávky lze vybrat položky, které se mají přenést (zaškrtnutý údaj

Přenést do zak.). Zde lze změnit i množství na přenos do zakázky (údaj **Počet MJ**). Kliknutím na tlačítko **OK** se položky přenesou, na tlačítko **Storno** se celá operace přenosu zruší.

Položky výrobní zakázky

V tomto modulu jsou zobrazeny všechny položky, které požaduje dodat odběratel v objednávce (vyplňte ručně nebo přeneste položky z agendy Objednávky z MRP Účetnictví). Editace jednotlivých položek probíhá přímo v tabulce standardním způsobem s možností výběru z příslušného číselníku.

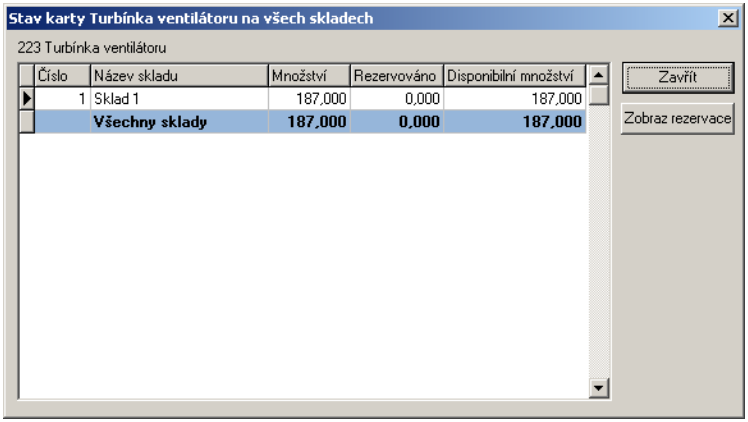
Položkami zakázky mohou být:

- **skladové karty** (MRP Účetnictví) - údaj **Typ** nastavte na **‚S‘** nebo
- **položky Katalogu** - údaj **Typ** nastavte na **‚K‘**.

Po výběru položky zadejte potřebné množství, případně změňte jednotkovou cenu (přenesená cena ze skladové karty je Skladová cena MJ). Po uložení se přepočítá celková cena zakázky.

Funkce **Stav skladu** použitá pro položku typu skladová karta prohledá všechny sklady v MRP účetním programu a zobrazí stav na všech skladech.

Tato funkce slouží na zarezervování položek zakázky pro aktuální zakázku (odběratele). Použitím této funkce (na rozdíl od rezervace v MRP Účetnictví/Daňové evidenci) získáte zpětný přehled o tom pro koho a jaké množství bylo rezervováno.

Rezervace položky

Množství rezervace je dané hodnotou sloupce „Množství“ tedy množství, které není třeba vyrábět a lze vydat ze skladu. Po použití funkce **Rezervace položky** se rezervované množství

položky na danou zakázku zobrazí ve sloupci „Rezervované“ v tabulce položky zakázky.
Pokud poté použijeme funkci **Stav skladu**, je zobrazen ve sloupci „Rezervované“ celkový počet rezervovaných MJ položky (pro všechny zakázky, či objednávky v MRP Účetnictví, tento údaj je zobrazen i v agendě Sklad v MRP DE/U).

Pokud zde chceme zjistit pro jaké zakázky byly rezervace vykonané stiskneme tlačítko **Zobraz rezervace** a vidíme seznam zakázek a odběratelů pro které byla položka rezervovaná (není zde možno rezervaci zrušit! Zrušení rezervace se vykonává jen v příslušné zakázce).

Zrušení rezervace

Funkce **Zrušení rezervace** - zruší rezervaci položky pro danou zakázku. Zrušení rezervace se vykoná i smazáním položky zakázky, či smazáním celé zakázky.

Pokud se vystaví výdejka rezervované položky, rezervace se označí jako vydaná a sníží se množství rezervace o množství na výdejce.

Příklad:

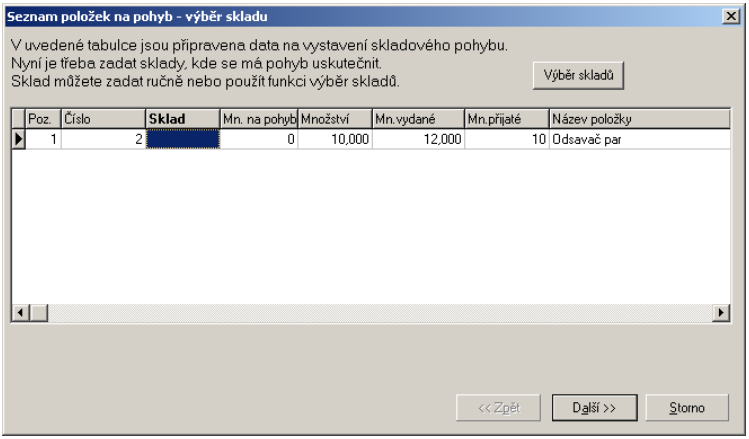
Vratme se k našemu příkladu, kde máme adresní zakázku, ve které je objednáno 50 ks výrobku Odsavač par.

Funkcí zjištění stavu skladu (propojení na skladovou evidenci) zjistíme stav skladu pro výrobek odsavač par. Zjistili jsme, že na skladě máme hotových a neprodaných 10 kusů výrobků odsavač par. Těchto 10 ks zarezervujeme pro zpracovanou zakázku nebo hned vydáme ze skladu a předáme. Zbývá ještě vyrobit 40 ks odsavače par.

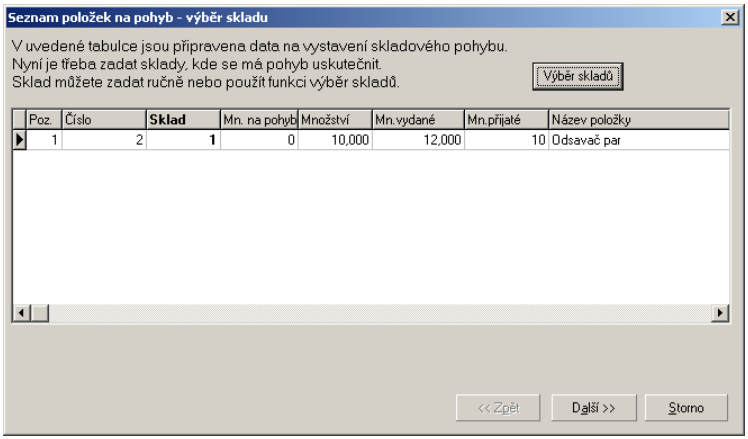

Funkce **Výdejka výrobků ze skladu** a **Příjemka výrobků na sklad** vystavují pohyb do agendy **Sklad** v MRP Účetnictví. Výdejka snižuje stav na příslušném skladu, příjemka zůstatek na skladu zvyšuje a přepočítává skladovou cenu. Vystavení pohybu na skladu probíhá ve dvou oknech průvodce:

- První okno slouží na **zadání skladu**, ze kterého se má položka vydat. Zadejte číslo skladu přímo ve sloupci **SKLAD** nebo použijte tlačítko **Výběr skladů** na automatické přiřazení čísla skladu k položce. Tato funkce zjišťuje na kterém skladu je položka evidovaná v MRP Účetnictví a dosadí tento sklad. Je-li položka evidovaná na více skladech, nabídne funkce možnost výběru skladu. Pokud nemá zatím položka žádný skladový pohyb, je nabídnut seznam skladů na výběr

- Druhé okno slouží ke změně množství pohybu. Editujte přímo sloupec **Mn. na pohyb**.

Po vystavení pohybu na sklad funkce **Zjisti pohyb pro položku** zobrazí už vystavené pohyby pro aktuální položku zakázky.

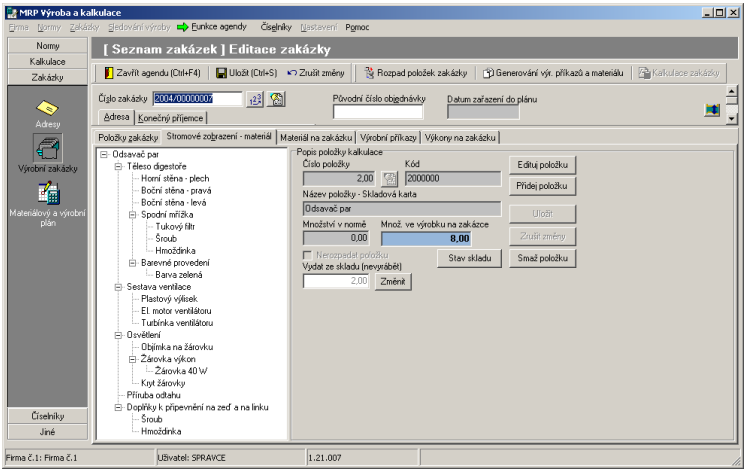
Po volbě *fx* tlačítka se zobrazí v lokálním menu seznam všech funkcí přístupných pro aktuální tabulku (stejný seznam funkcí se zobrazí i na pravé tlačítko myši nebo stisknutím klávesy lokální menu na současné Windows klávesnici).

Stromové zobrazení

Funkce **Rozpad položek zakázky** prochází všechny položky zakázky a zjišťuje, zda mají materiálovou normu. Mají-li, materiálová norma

se **zkopíruje** do zakázky a vygeneruje se **stromové zobrazení** struktury výrobku.

Množství ve výrobku

Údaj **Množství ve výrobcích** na zakázce představuje součin množství v normě a počtu vyráběných položek, tedy množství materiálu, které je potřeba na výrobu příslušné položky zakázky. Tento údaj se vypočítá až po použití funkce **Generování výr. příkazů a materiálu**.

Stav skladu

Funkce **Stav skladu** zobrazí pro aktuální položku stromu disponibilní množství materiálu a sklady v MRP Účetnictví, kde je položka evidovaná. Takto zjistíte, zda je dostatek materiálu na realizaci zakázky nebo které podsestavy jsou už vyrobeny a je možno je použít v zakázce. Při tomto rozhodování jsou užitečné funkce **Edituj položku** a údaj **Vydat ze skladu (nevyrábět)** a tlačítko **Změnit**.

Edituj položku

Funkce **Edituj položku** umožňuje změnit množství, případně nahradit materiál (jen poslední položka v rozpadu stromu) jiným vhodným materiálem (např. kterého je na skladu dostatek, nebo vyměnit materiál na požádání zákazníkem). Použitím funkce... se zpřístupní tlačítko na výběr jiného čísla položky (nahrazení materiálu jiným) a zpřístupní se údaj **Množství v normě**, kde je možno editovat množství použitého materiálu ve výrobku.

Smaž položku

Funkce **Smaž položku** umožňuje smazat materiálovou položku. Smazat lze jen poslední položky v rozpadu stromu.

Vydat ze skladu (nevyrábět)

Údaj **Vydat ze skladu (nevyrábět)** je přístupný jen v případě, že aktuální položka je podsestava. Pokud je např. na realizaci zakázky potřeba 15 ks podsestavy_1 a na skladě je už vyrobených a nepoužitých 5 ks, zadáte sem 5 ks a stisknete tlačítko **Změnit**. Potom použijete

znovu funkci **Generování výr. příkazů a materiálu.** Výsledkem bude, že 10 ks podsestavy_1 se bude vyrábět (bude ve výrobních příkazech a upraví se potřeba materiálu na výrobu této podsestavy) a 5 ks se vydá z příslušného skladu jako materiál.

Údaj (zaškrtávací políčko) **Nerozpadat položku** je také přístupný jen v případě, že aktuální položka je podsestava a má podobný účinek jako předcházející činnost s tím rozdílem, že **celkové množství** podsestavy se **nebude vyrábět ale vydá se ze skladu** – podsestava se bude chovat jako konečný materiál.

Příklad:

*Pokračujeme ve výrobě 40 ks odsavačů par. Použijeme funkci **rozpadu položek zakázky**. Odsavač par se rozčlenil na jednotlivé díly a materiál podle materiálové normy zadané v agendě Normy. Při rozpadu vybereme z barevných variant vhodnou barvu a z variant osvětlení požadovanou žárovku.*

*Vidíme úplný rozpad výrobku **ve stromovém zobrazení**. U každé položky je možno zjistit stav skladu. Nechť je např. položka "Spodní mřížka sestava" už vyrobená. V takovém případě zrušíme rozpad položky na materiál a vydáme potřebné množství ze skladu.*

Když je např. položka "Sestava ventilace" také vyrobená ale pouze v množství 10 ks., máme možnost použít těchto 10 ks a zbývajících 30 ks vyrábíme.

Dále zjistíme, že např. kryt žárovky předepsaný v materiálové normě není na skladu v dostatečném množství. Na skladu je ale dostatek jiného krytu na žárovku, který vyhovuje pro montáž do výrobku. V takovém případě nahradíme původní položku Kryt žárovky jinou položkou.

*Tato změna se zapíše se zakázkou **do kopie materiálové normy** – nebude změněná původní norma výrobku.*

Materiál na zakázku

Generování výr. příkazů a materiálu

Funkce **Generování výr. příkazů a materiálu** projde celou materiálovou normu (strom rozpadu) a vygeneruje:

- seznam polotovarů, či podsestav které je třeba vyrobit – zobrazí se na záložce **Výrobní příkazy**
- materiál potřebný na výrobu zakázky – záložka **Materiál na zakázku**. Po této operaci se vypočítá údaj Množství ve výrobku na zakázce pro všechny položky

Použitím funkce **Generování výr. příkazů a materiálu** se vygeneruje materiál potřebný na realizaci zakázky. Pokud se určitý materiál

v položkách zakázky opakuje, množství bude vypočítané a zobrazené v jednom záznamu (např. šroub M5 je použit ve výrobku_1 v množství 10 ks a ve výrobku_2 v množství 5 ks, potom bude vygenerovaný jeden záznam pro materiál Šroub M5 v počtu 15 ks - v zakázce je 1 ks výrobku _1 a 1 ks výrobku_2).

Funkce **Stav skladu** použitá pro položku typu skladová karta prohledá všechny sklady v MRP účetním programu a zobrazí stav na všech skladech.

Příklad:

*V našem příkladu se vygenerováním výrobních příkazů a materiálu vygeneruje **sestava položek které se mají vyrobit**:*

Finální výrobek:

40 ks – Odsavač par (10 ks máme hotových na skladu)

Podsestavy:

40 ks Těleso odsavače

30 ks Sestava ventilace (10 ks je už vyrobených, vezmeme ze skladu)

40 ks Osvětlení

*Dále se **vygeneruje sestava položek vydávaných ze skladů**:*

Finální výrobek:

10 ks – Odsavač par (40 ks vyrábíme)

Podsestavy:

10 ks Sestava ventilace (30 ks vyrábíme)

Materiál:

40 ks Příruba odtahu

40 ks Žárovka 60 W

... atd.

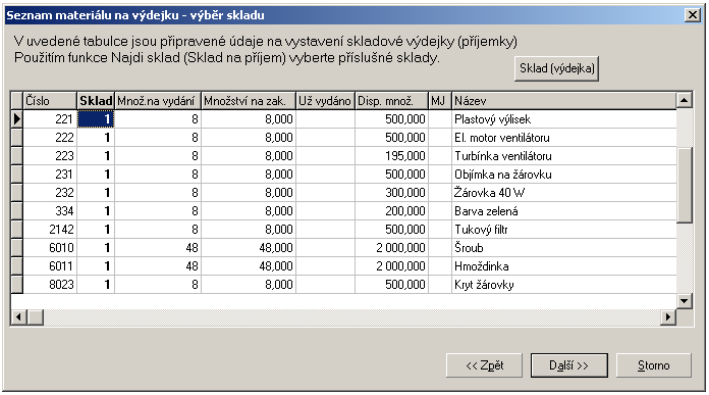
Vygenerovaný materiál je třeba vydat z materiálových skladů (případně přijmout na výrobní mezisklad). Lze vystavit výdejku ručně v MRP Účetnictví v agendě Sklad. Pokud je položek mnoho a chceme eliminovat případné chyby, pak nám pomůže funkce automatického vystavení výdejky.

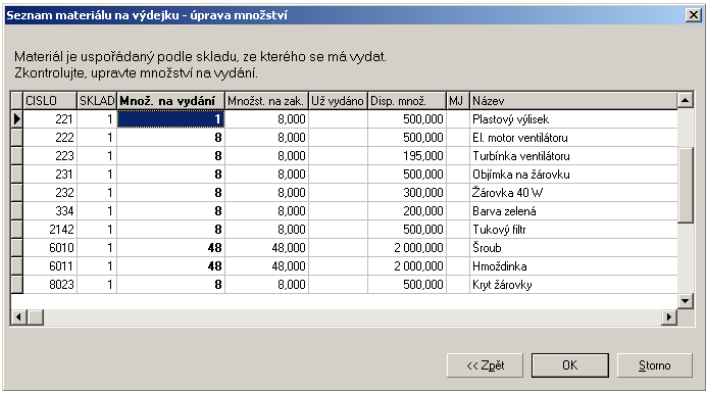
Funkce **Výdejka materiálu** vystavuje pohyb - výdejku do agendy Sklad v MRP Účetnictví. Výdejka snižuje stav na příslušném skladu. Výdejku vystavujeme automaticky pomocí průvodce tak, abychom mohli celý průběh vystavení výdejky sledovat, případně měnit sklady a množství, která se mají vydat.

Vystavení pohybu ve skladu probíhá ve dvou oknech průvodce.

- **První okno průvodce** slouží na zadání skladu, ze kterého skladu se má materiál vydat. Editujte sklad přímo ve sloupci SKLAD nebo použijte tlačítko **Sklady (výdejka)** na automatické přiřazení čísla skladu k položce. Tato funkce zjišťuje na kterém skladu je položka evidovaná v MRP Účetnictví a dosadí číslo tohoto skladu, je-li položka evidovaná na více skladech, nabídne možnost výběru.

- Druhé okno průvodce slouží ke změně množství pohybu. Pokud nechcete vydat naráz všechen materiál, snižte množství přímo ve sloupci **Množ. na vydání**. Při následujícím vystavení výdejky se nabízené množství na vydání sníží o množství, které už bylo vydáno jinou výdejkou (údaj **Už vydané**).

Rezervace

Zde můžeme zarezervovat materiál pro aktuální zakázku. Rezervace se provádí hromadně pro všechny položky materiálu na zakázku.

Rezervace probíhá (podobně jako vystavení výdejky) pomocí průvodce:

1. zadání skladu kde se má rezervovat
2. změna množství (pokud je třeba)

Zrušit lze jednotlivou rezervovanou materiálovou položku (nelze zrušit rezervaci hromadně).

Zjisti pohyb pro položku

Funkce **Zjisti pohyb pro položku** zobrazí už vystavené pohyby ve Skladu MRP Účetnictví pro aktuální položku materiálu a aktuální zakázku.

Najdi dodavatele

Funkce **Najdi dodavatele** prochází všechny položky materiálu na zakázku a doplňuje dodavatele (použijí se adresy z MRP Účetnictví/ Daňové evidece) na základě zadání dodavatele v agendě Skladové karty - editace norem. V případě, že tento údaj není vyplněn hledá funkce **posledního dodavatele** materiálu v pohybech na skladě v MRP účetním programu. Tento údaj je užitečný při objednávce materiálu.

Výrobní příkazy

Tabulka výrobních příkazů se naplní až po aktivování funkce **Generování výr. příkazů a materiálu**. Jednotlivé zápisy představují položky, které je potřeba vyrobit.

Kriterium pro setřídění zápisů v tabulce výrobních příkazů lze zadat v rozbalovacím seznamu **Uspořádání**, kde vyberete podle čeho chcete seznam setřídit.

Funkcí **Stav skladu** zobrazíte stav pro aktuální výrobní příkaz.

Materiál na výrobní příkaz

Použitím funkce **Materiál na výrobní příkaz** se zobrazí seznam materiálu a podsestav potřebných ve výrobě aktuální podsestavy, či finálního výrobku.

Zde lze funkcí **Stav skladu** zkontrolovat dostupnost jednotlivých položek vstupujících do výrobku.

Funkce **Výdejka materiálu** spustí průvodce vystavením výdejky materiálu ze skladů (katalogové součásti jsou ignorované, varianty jsou nahrazeny příslušným materiálem). Průvodce vystavením výdejky je stejný jako při vystavení výdejky v agendě Materiál na zakázku (viz výše). U konečného materiálu se vydané množství zapíše do tabulky **Materiál na výrobní příkaz**.

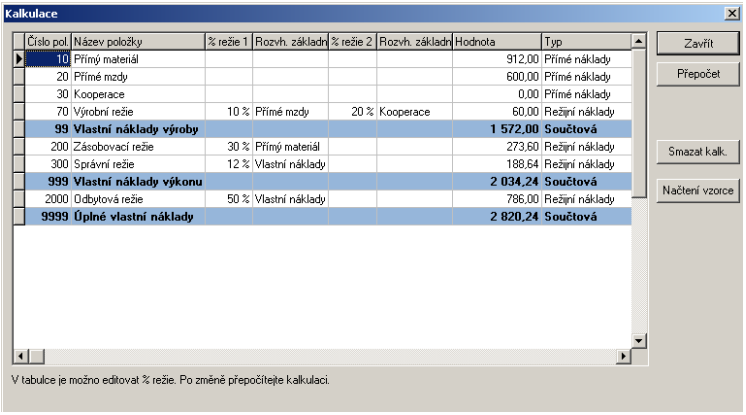
Příjemky, Výdejky k zakázce

Funkce **Příjemky, Výdejky k zakázce** zobrazí seznam všech skladových pohybů vystavených v souvislosti s aktuální zakázkou.

Průběh zakázky

Funkce **Průběh zakázky** sleduje všechny činnosti na zakázce, od zaevidování zakázky až po vystavení skladových pohybů

v souvislosti se zakázkou. V této agendě je zaznamenaná činnost (událost), datum a jméno přihlášeného uživatele, který činnost vykonal.

Kalkulace zakázky

Funkce **Kalkulace zakázky** je přístupná až po použití funkce G**enerování výrobních příkazů a materiálu.** Vypočítá na základě použitého materiálu a příslušných výkonů na zakázku předpokládanou cenu realizace zakázky. Dosadí cenu materiálu a cenu výkonů do kalkulačního vzorce, který se zkopíruje do zakázky. Na základě zadaných procentuálních sazeb režií, které lze pro aktuální zakázku upravit, se vypočítá kalkulace – **úplné vlastní náklady** pro aktuální zakázku. Procenta režie lze individuálně měnit pro každou zakázku. Takto upravená kalkulace se ukládá k zakázce.

Materiálový a výrobní plán

Agenda sdružuje - kumuluje jednotlivé výrobní zakázky do společného plánu **za účelem hromadného zpracování těchto zakázek. Zakázky se** sdružují do plánu podle data vystavení (určité období – týden, den, měsíc) nebo podle jiného kritéria – podobnost sortimentu (zakázky se vybírají podle čísla). Každá výrobní zakázka může být jen v jednom plánu. Když se zakázka zapíše do plánu, vyplní se údaj **Číslo plánu** v agendě Seznam zakázek.

Příklad:

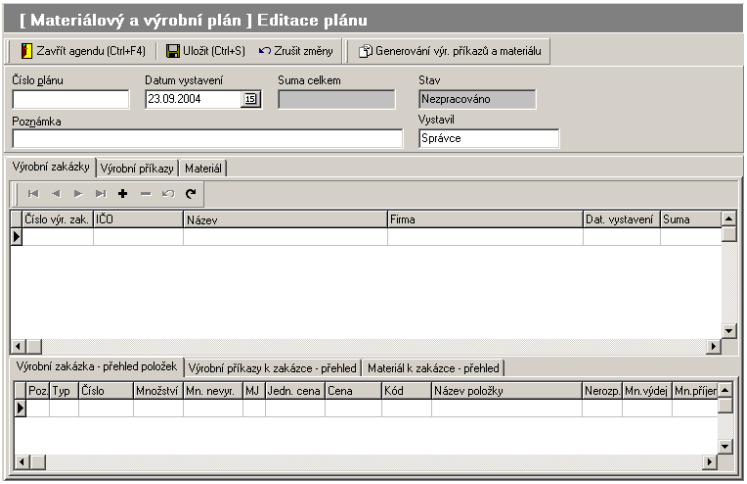

Odběratel XYZ s.r.o. si objednal 50 kusů výrobku Odsavač par. Zaevidujeme tuto objednávku jako adresní výrobní zakázku.

O dva dni později jiný odběratel firma ABC a.s. taky požaduje dodat výrobek Odsavač par. Tuto objednávku také zaevidujeme jako adresní výrobní zakázku.

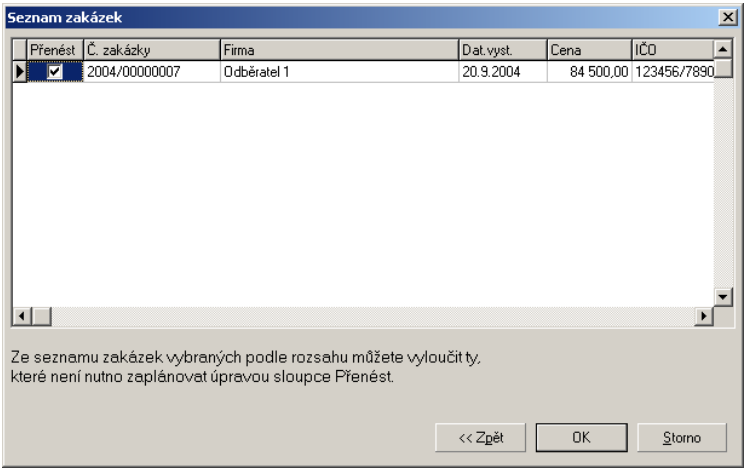
Tyto dvě a další podobné výrobní zakázky (ve kterých bude objednaný Odsavač par) sdružíme do jednoho plánu a vyrábíme společně v jedné výrobní dávce.

Použitím funkcí **Přidat, Opravit** v seznamu plánů se dostanete do okna editace plánu.

Přidání zakázek do plánu

Funkce **Přidat** (klávesa **Ins**) na záložce Výrobní zakázky spustí průvodce přidáním zakázek do plánu. V prvním okně průvodce zvolíte výběr zakázek podle **čísel zakázek** nebo **podle rozsahu data** zakázek, které se mají přenést. V druhém okně se zobrazí zakázky podle vybraného kritéria určené na přenos. Zde lze editovat sloupec **Přenést** a vyloučit tak zakázky které není nutno přenést do plánu.

Generování výr. příkazů a materiálu

Funkce **Generování výr. příkazů a materiálu** prochází všechny výrobní zakázky v plánu, generuje seznam výrobních příkazů – záložka výrobní příkazy a seznam materiálu potřebného na realizaci zakázek v plánu.

Funkce **Výdejka materiálu** a **Najdi dodavatele** pracují na stejném principu jako v agendě editace výrobní zakázky (kapitola Editace výrobních zakázek, str. 40).

Zařazením zakázky do plánu se přenesou do plánu i výrobní příkazy a materiál na zakázku. Takto dostaneme výrobní plán a plán potřeby materiálu na určité období nebo pro skupinu zakázek.

Adresy

Agenda zobrazuje seznam adres z MRP účetního programu. Seznam slouží hlavně na výběr odběratele v agendách Výrobní zakázky a Operativní zakázky (menu Sledování výroby – Operativní zakázky). Adresy se přidávají a upravují v MRP Účetnictví.

Funkce **Zobrazit** (klávesa Enter) otevře okno, kde jsou zobrazeny podrobné informace o adrese zákazníka nebo dodavatele.

Sledování výroby

Operativní zakázky

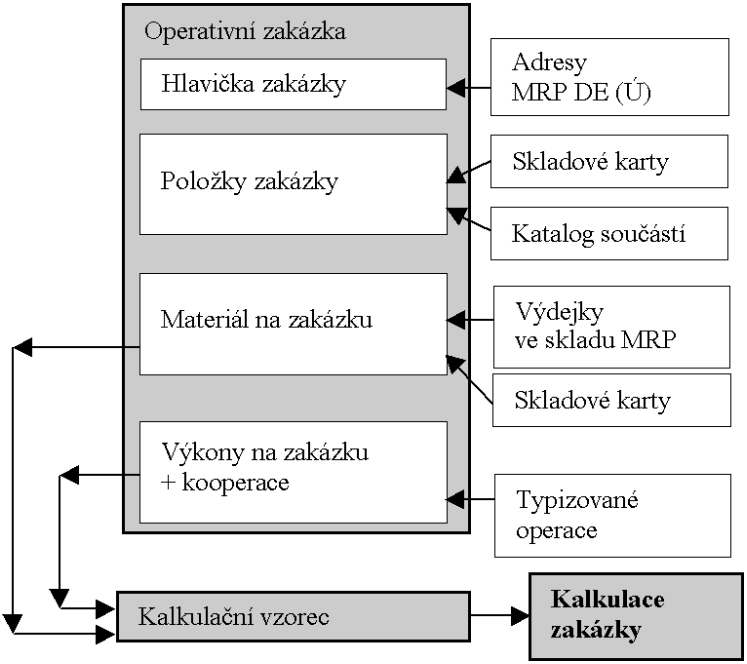
Agenda slouží na operativní, průběžné sledování už vzniklých nákladů **pro rozpracovanou zakázku. Na rozdíl od výrobních** zakázek se náklady na zakázku operativní se připočítávají postupně po tom, až vzniknou (už vznikly).

Agenda není vázaná na materiálové ani výkonové normy. Neslouží na plánování výroby ale na **sledování nákladů v procesu realizace zakázky**.

Materiálové náklady se přidávají ručně nebo načtením skladové výdejky (výdejka vystavená v MRP Účetnictví a až potom se přičte k zakázce). Výkonové normy se přidávají průběžně tak, jak vznikají.

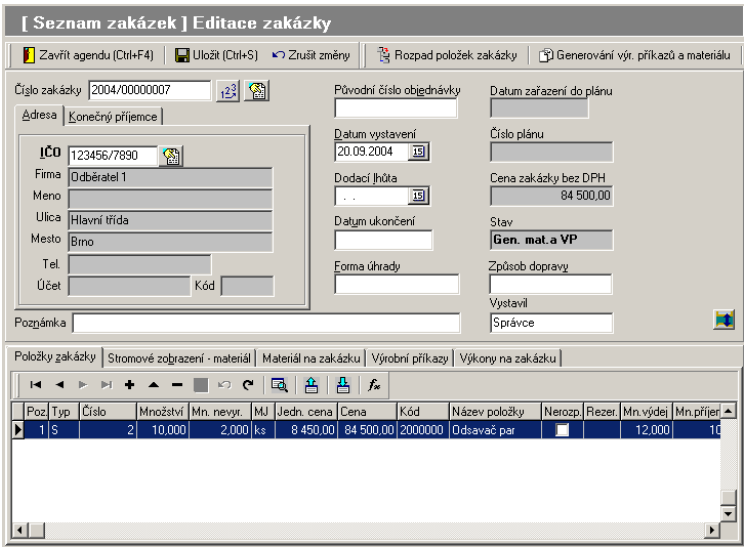
V každé fázi realizace zakázky lze vypočítat kalkulaci nákladů na zakázku.

Standardní funkce **Přidat, Opravit, Smazat** slouží k editaci operativních zakázek. Funkce **Uspořádání** změní pořadí zobrazení zakázek.

Editace operativní zakázky

Volbou funkce **Přidat**, **Opravit** se přepneme do okna editace zakázky.

Hlavička operativní zakázky

Číslo zakázky **je při přidání nové zakázky vygenerované na základě nastavení číselné řady. Změnit číselnou řadu můžete kliknutím na tlačítko** vedle čísla zakázky.

Adresa odběratele se vybere na základě zadaného údaje IČO ze seznamu adres (adresy se editují v MRP Účetnictví). IČO lze zadat přímo nebo po stisknutí **F4**, či kliknutí na tlačítko výběru se otevře okno Adresy výběr, kde je možno vybrat příslušnou adresu. Podobným způsobem je možno zadat i adresu konečného příjemce.

Kalkulace zakázky

Funkce **Kalkulace zakázky** dosadí cenu materiálu, cenu výkonu a cenu kooperací do kalkulačního vzorce, který se zkopíruje do zakázky. Na základě zadaných procentuálních sazeb režií, které je možno pro aktuální zakázku upravit, se vypočítá kalkulace pro aktuální zakázku. Kalkulaci lze spustit průběžně a sledovat tak, jak rostou náklady při realizaci zakázky.

Položky operativní zakázky

V jednotlivých řádcích jsou zobrazeny všechny položky, které požaduje dodat odběratel v objednávce. Editace probíhá standardním způsobem s možností výběru z příslušného číselníku.

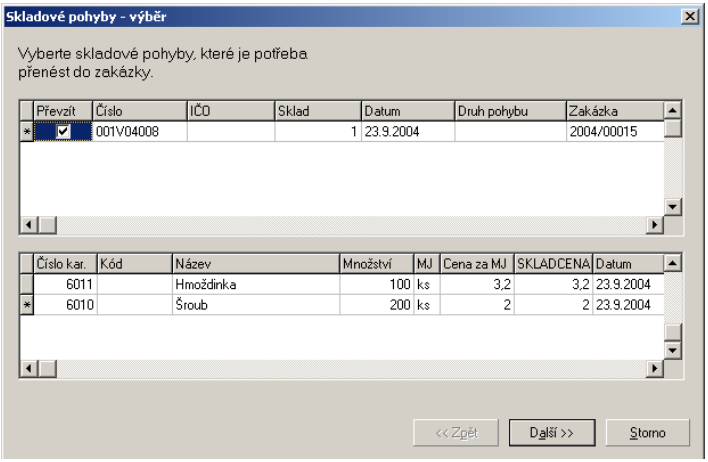
Položky zakázky mohou být skladové karty (MRP Účetnictví) - údaj Typ nastavte na ‚S' nebo položky Katalogu údaj Typ nastavte na ‚K'. Po výběru položky zadejte potřebné množství, případně změňte jednotkovou cenu. Dále lze editovat název a měrnou jednotku položky. Po uložení přidávané položky zakázky se automaticky přepočítá celková cena zakázky.

Materiál na zakázku

Zadává jednotlivé položky materiálu je možné dvěma způsoby. **První možnost** je přidávat a editovat položky standardním způsobem použitím funkcí **Přidat, Opravit, Smazat**

Druhá možnost je použití funkce **Načti výdejku.** Použitím funkce se spustí průvodce přidáním materiálových nákladů ze skladových výdejů.

- **První okno průvodce** zobrazí skladové výdejky které byly vystaveny a materiál vydaný na realizaci zakázky (vyplněný údaj číslo zakázky při vystavení výdejky). Zde se můžete rozhodnout které výdejky přenesete do zakázky (zaškrtávací políčko **Převzít**).

- **V druhém okně průvodce** jsou už zobrazeny materiálové položky na přenos. Pokud je třeba můžete zde změnit množství.

Kliknutím na **OK** se materiál přenese do zakázky, kliknutím na **Storno** se průvodce bez přidání položek zavře.

Po přidávání položek materiálu se přepočítá údaj **Cena materiálu.**

Funkce **Přidat**, **Opravit**, **Smazat** slouží k editaci výkonů na zakázku.

Výkony na zakázku

Editace probíhá v tabulce. Pokud ve sloupci **Typ** vyberete **V** přidá se výkon vykonávaný ve firmě. Výběrem **K** zadáte kooperaci. Operaci můžete zadat ručně nebo vybrat z číselníku typizovaných operací (stiskem klávesy F4 ve sloupci **Název operace** se otevře číselník typizovaných operací). Cena výkonu je daná jako součin množství operace a jednotkové ceny operace nebo jako součin času operace a tarifní třídy (čas operace zadáváte v minutách, tarifní třída v KČ/hod). Možná je i kombinace těchto dvou Způsobů. Po každém editování výkonu se přepočítá údaj **Cena výkony** a **Cena kooperací,** pokud jste zadali položku typu **K** kooperace.

Po prvním uložení operativní zakázky program nabídne možnost přidat záznam do agendy Zakázky v MRP Účetnictví. Tato zakázka se používá při vystavení výdejky v modulu Sklad v MRP Účetnictví.

Číselníky

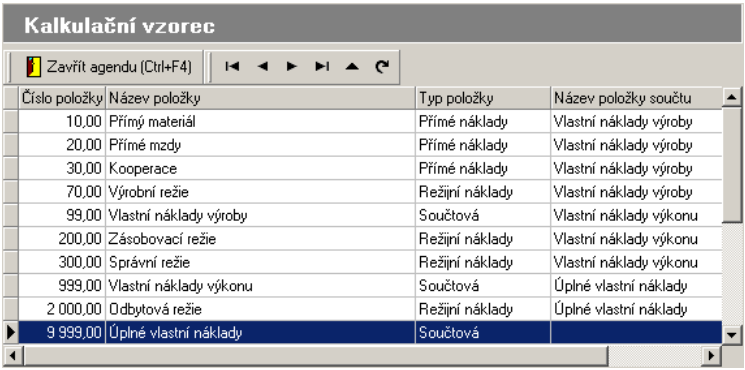
V této kapitole jsou popsané číselníky používané při editaci v různých agendách zejména ve výkonových normách. Editace položek číselníku probíhá přímo v tabulce (případně v dalším dialogovém okně). Pokud editujete položky číselníku (tlačítka Přidat a Opravit) změní se tlačítko **OK** na **Uložit** a slouží na zápis editované položky. Tlačítko **Storno**

slouží v tomto případě na zrušení změn a zrušení editování položky. Změnu údajů zapisujte přímo do tabulky (ukazatel záznamu v tabulce se změní ze zobrazení v celém řádku na zobrazení v editovaném sloupci).

Pokud se číselník otevře z některé agendy, kde je třeba vybrat údaj z číselníku, použijte na výběr tlačítko **OK.** Pokud použijete tlačítko **Storno** nic se nevybere a okno se zavře.

Kalkulace (kalkulační vzorec)

Tato agenda slouží k editaci kalkulačního vzorce. Kalkulační vzorec je tvořen jednotlivými položkami kalkulačního číselníku. Výpočet kalkulace probíhá od nižších položek k vyšším (shora - dolů).

Číslo položky	Název položky	Typ položky	Název položky součtu
10,00	Přímý materiál	Přímé náklady	Vlastní náklady výroby
20,00	Přímé mzdy	Přímé náklady	Vlastní náklady výroby
30,00	Kooperace	Přímé náklady	Vlastní náklady výroby
70,00	Výrobní režie	Režijní náklady	Vlastní náklady výroby
99,00	Vlastní náklady výroby	Součtová	Vlastní náklady výkonu
200,00	Zásobovací režie	Režijní náklady	Vlastní náklady výkonu
300,00	Správní režie	Režijní náklady	Vlastní náklady výkonu
999,00	Vlastní náklady výkonu	Součtová	Úplné vlastní náklady
2 000,00	Odbytová režie	Režijní náklady	Úplné vlastní náklady
9 999,00	Úplné vlastní náklady	Součtová	

Popis položek:

- **Přímé náklady** - jsou určeny materiálovou resp. výkonovou normou konkrétního výrobku nebo spotřebovaným materiálem a výkony na zakázku. Je možné je přesně určit na MJ výrobku, či na konkrétní zakázku.
- **Režijní (nepřímé) náklady** - jsou to náklady které souvisí s více kalkulačními jednotkami nebo souvisí s činností střediska nebo celé firmy (energie, odpisy, mzdy THP, náklady na vývoj, správu ...). Jde o podíl nákladů který připadá na daný výrobek z nákladů vynaložených společně na zabezpečení, obsluhu a řízení výroby. V programu se zadávají jako procentuální podíl z příslušné rozvrhové základny. Procento režie a rozvrhovou základnu si určuje podnikatelský subjekt individuálně na základě podrobných znalostí svých podmínek. Je možno zadat až dvě rozvrhové základny ke každé položce kalkulačního číselníku. Příkladem může být Zásobovací režie. Určíme (rozhodneme se), že tato režie bude 20 % z položky 10 Přímý materiál. Tím jsme řekli, že na jednu korunu

nakoupeného materiálu vynaložíme 20 haléřů na pořízení, skladování, či přefinancování uvedeného materiálu.

- **Součtové položky** – představují mezisoučty a konečný součet pro lepší přehled ve výpočtu.

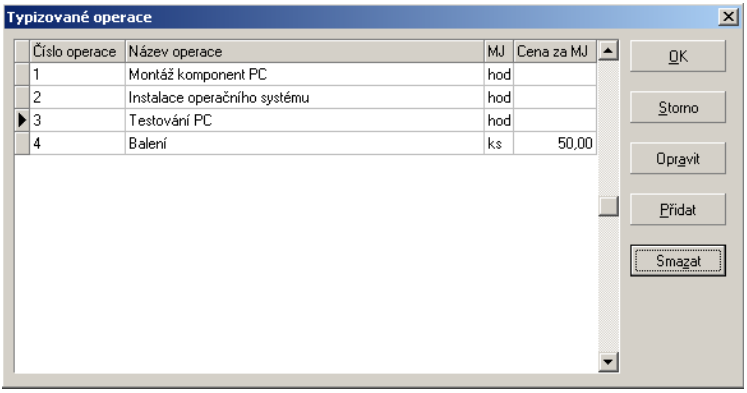
Funkce **Opravit** slouží k editaci položky kalkulačního číselníku. Opravovat lze jen položky typu Režijní náklady.

V okně editace režií zadáváme % a rozvrhovou základnu. Po stisknutí F4 se zobrazí seznam nákladových položek číselníku, které pro danou režii jsou již známé - vypočítané. Tedy pro položku 70 Výrobní režie můžeme použít položky 10, 20, 30 a pro položku 2000 odbytová režie můžeme jako rozvrhovou základnu zadat položky 10 až 999. Hodnota položky je vypočítaná jako součin procenta režie a hodnoty rozvrhové základny.

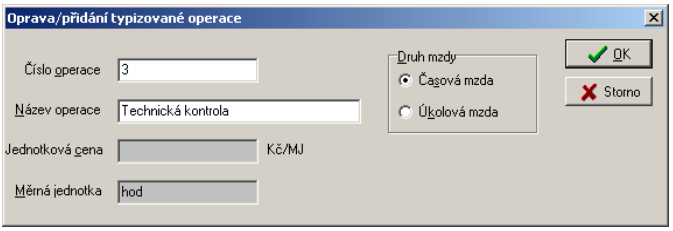
Kalkulační vzorec se využívá při určování ceny výrobku v agendě Souhrnné normy – kalkulace a při vyhodnocování nákladů na zakázku v agendě Výrobní zakázky a Operativní zakázky.

Typizované operace

Představuje číselník standardních činností používaný na zadávání výkonové normy.

Funkce **Opravit, Přidat** otevře okno kde je možno operaci editovat.

Údaj **Druh mzdy** určuje způsob výpočtu ceny za operaci:

časová mzda - cena operace se určuje na základě času operace a tarifní třídy

úkolová mzda - cena operace se určuje na měrnou jednotku operace (měrná jednotka může být i časový údaj). Případně zde můžeme zadat cenu za operaci chápanou jako souhrn všech nákladů na operaci (energie, mzda ...)

Číslo operace se nesmí opakovat.

Seznam profesí

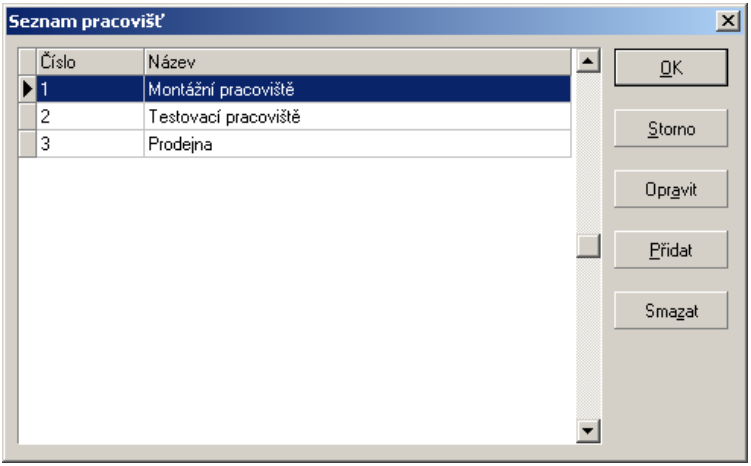
Představuje číselník profesí používaných ve firmě používaný na zadávání výkonové normy. Editace číselníku probíhá standardním způsobem.

Tarifní třídy

Představuje číselník tarifních tříd. Používá se při zadávání výkonové normy ve spolupráci s typizovanou operací placenou časovou mzdou. Editace číselníku probíhá standardním způsobem.

Seznam pracovišť

Představuje číselník jednotlivých pracovišť ve firmě. Používá se při zadávání výkonové normy.

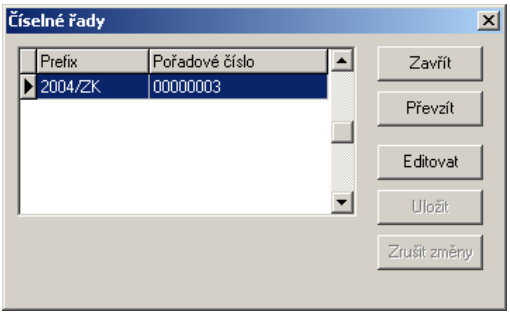

Editace číselníku probíhá standardním způsobem.

Funkci **Smazat** lze použít jen ke smazání položky číselníku, která není použita při definování výkonové normy**.**

Číselná řada

Číselná řada se skládá z textové části - **Prefixu** (neměnná část čísla) délky max. 6 znaků a numerické části **Pořadového čísla** délky max. 10 číslic.

Prefix

Prefix může být od pořadového čísla oddělen, např. lomítkem. Při volbě prefixu je nutno si uvědomit, že zařazení záznamů podle čísel probíhá tak, že se porovnávají ne jako čísla, ale jako řetězce znaků, tj. znak po znaku podle jeho pozice (abecedně). Může se tedy stát, že později vytvořená číselná řada se zařadí jinam než si přejete.

Pořadové číslo

Při volbě **pořadového čísla** pro číselnou řadu je nutno odhadnout předpokládaný počet záznamů, který asi bude číselná řada obsahovat. Např. při předpokladu max. 999 záznamů zadejte požadovaná počet nul tj. 3 – pořadové číslo bude 000.

Při přidávání nového dokladu program nabídne ještě nepoužité další pořadové číslo dokladu - číselnou řadu zvětší o hodnotu 1.

Pomoc

Kalkulačka

Spustí vestavěný kalkulátor Windows. Tuto funkci je možno vyvolat také klávesou **F8** a to z každého místa programu.

Obsah nápovědy

Bližší popis o použití nápovědy najdete na str. 19.

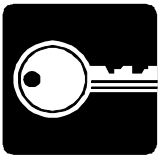
MRP – Informatics na internetu

Spuštění internetové stránky www.mrp.cz.

O aplikaci

Obsahuje základní údaje o vývoji a verzi programu. Kromě těchto základních informací zde také najdete vaše **licenční údaje**.

Přehled klávesových zkratek

Klávesová zkratka	Funkce
Ctrl + S	uložení celé agendy
Ctrl + U	uložení položky
Ctrl + Del	vymazání záznamu
Ctrl + F	hledání
Ctrl + F1	spuštění elektronického manuálu
Ctrl+F4	zavření právě otevřené agendy
F1	spuštění nápovědy
F4	výběr z předdefinovaných seznamů
F5	aktualizace
Ins	přidání záznamu
Tab	posun na další editační pole
Shift + Tab	posun na další editační pole (opačný směr)

Hotline podpora

Pokud si nebudete vědět rady, zavolejte na naši HOTLINE

Dříve než zvednete telefon a zavoláte na naší HOTLINE, posaďte se ke svému počítači a připravte si prosím odpovědi na následující otázky:

1. Licenční číslo programu a verze?
2. Jméno uživatele?
3. Datum pořízení prvotní licence a datum posledního upgrade?
4. Velikost operační paměti RAM a typ počítače(-ů) (procesoru), na kterém(-ých) je program provozován?
5. Typ tiskárny(-en), na kterých se tisknou výstupy?
6. Operační systém a verze (Windows 98, ...)
7. Pracuje program v síti? Pokud ano, o jakou síť se jedná a kolik má stanic, jakými chipsety jsou osazeny síťové karty.
8. Kdo instaloval program?
9. Popis problému (chybového hlášení), ve kterém kroku se objevily potíže.

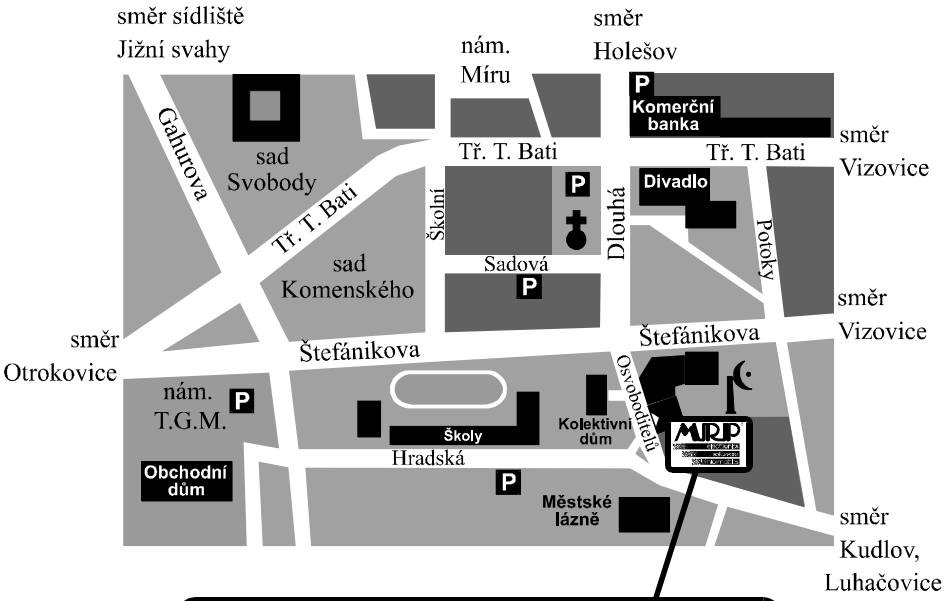
Věříme, že se program stane Vaším spolehlivým pomocníkem a rádi přijmeme Vaše podněty k jeho dalšímu vylepšení.

Autoři programu

MRP–Informatics, spol. s. r. o. • Na Stráni 532 • 763 15 Slušovice
(Firma má IČO 46900675 a je vedena u rejstříkového soudu v Brně pod spisovou značkou C.5692)

Hotline pevná síť:
Zlín: **577 212 064, 577 001 258** • *Praha:* **281 925 630** • *Fax:* **577 059 250**
Hotline mobilní sítě:
604 207 845 *(T-Mobile)* • **606 704 704** *(Eurotel)* • **608 717 000** *(Oskar)*
Internet:
http://www.mrp.cz • *e-mail:* **info@mrp.cz** • **praha@mrp.cz**
Distribuční a školicí pracoviště:
Osvoboditelů 3315 • 760 01 Zlín
Náchodská 116/697 • 193 00 Praha - Horní Počernice

Víte, kde je nejdůležitější místo ve Zlíně?

MRP® electronics software informatics

Osvoboditelů 3315
Zlín

- odbytové oddělení
- školicí středisko
- MRP - centrum zřizování internetových obchodů pro ČR